สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

CONFLICT OF INTERESTS

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

ผลประโยชน์ส่วนบุคคล
PRIVATE INTEREST

การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชนหรือเจ้าพนักงานของรัฐในฐานะเอกชน ได้ทำกิจกรรมหรือได้กระทำการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน

ผลประโยชน์ส่วนรวม
PUBLIC INTEREST

การที่บุคคลใด ๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ได้กระทำการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่ เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ส่วนรวม

ผลประโยชน์ทับซ้อน
(CONFLICT OF INTERESTS)

หมายถึง

“การที่เจ้าพนักงานของรัฐกระทำการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่พื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้เสียกับกิจกรรม หรือการดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตนหรือพวกพ้อง”

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

หลักการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐ

สถานะของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
มีความสัมพันธ์กับรัฐ 2 สถานะ

- เจ้าหน้าที่ของรัฐที่**ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่** ซึ่งเป็นบุคคลที่ทำงานให้กับรัฐหรือตัวแทนของรัฐ

เจ้าหน้าที่ของรัฐในฐานะผู้ใช้อำนาจรัฐ
จะทำอะไรได้ต้องมีกฎหมายให้อำนาจ

- เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่ง**เป็นเอกชน**คนหนึ่ง

ในฐานะเอกชนจะทำอะไรก็ได้
ถ้าไม่มีกฎหมายห้าม

หลักการสากล ในการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

“ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสัมพันธ์กับรัฐ 2 สถานะดังกล่าว ดังนั้น ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องสามารถ แยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกันได้ และห้ามการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ”

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

CONFLICT OF INTERESTS

PRIVATE INTERESTS

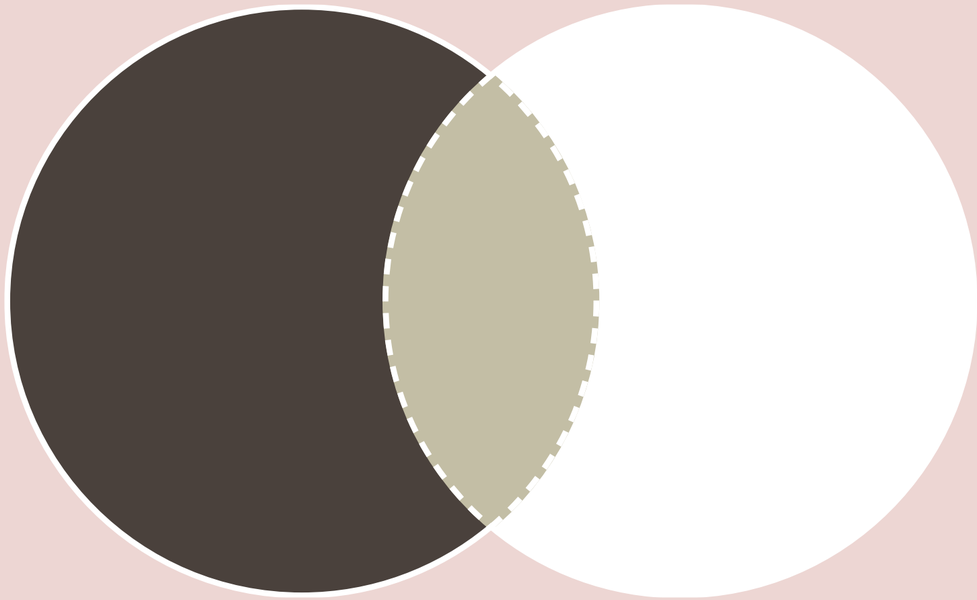
ผลประโยชน์ส่วนตน

PUBLIC INTERESTS

ผลประโยชน์ส่วนรวม

PRIVATE INTERESTS

PUBLIC INTERESTS

ผลประโยชน์ส่วนตน ผลประโยชน์ส่วนรวม

พื้นที่สีเทา เกิดจากการทับซ้อนของสีขาวและสีดำ เป็นพื้นที่เกิด
“การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม”

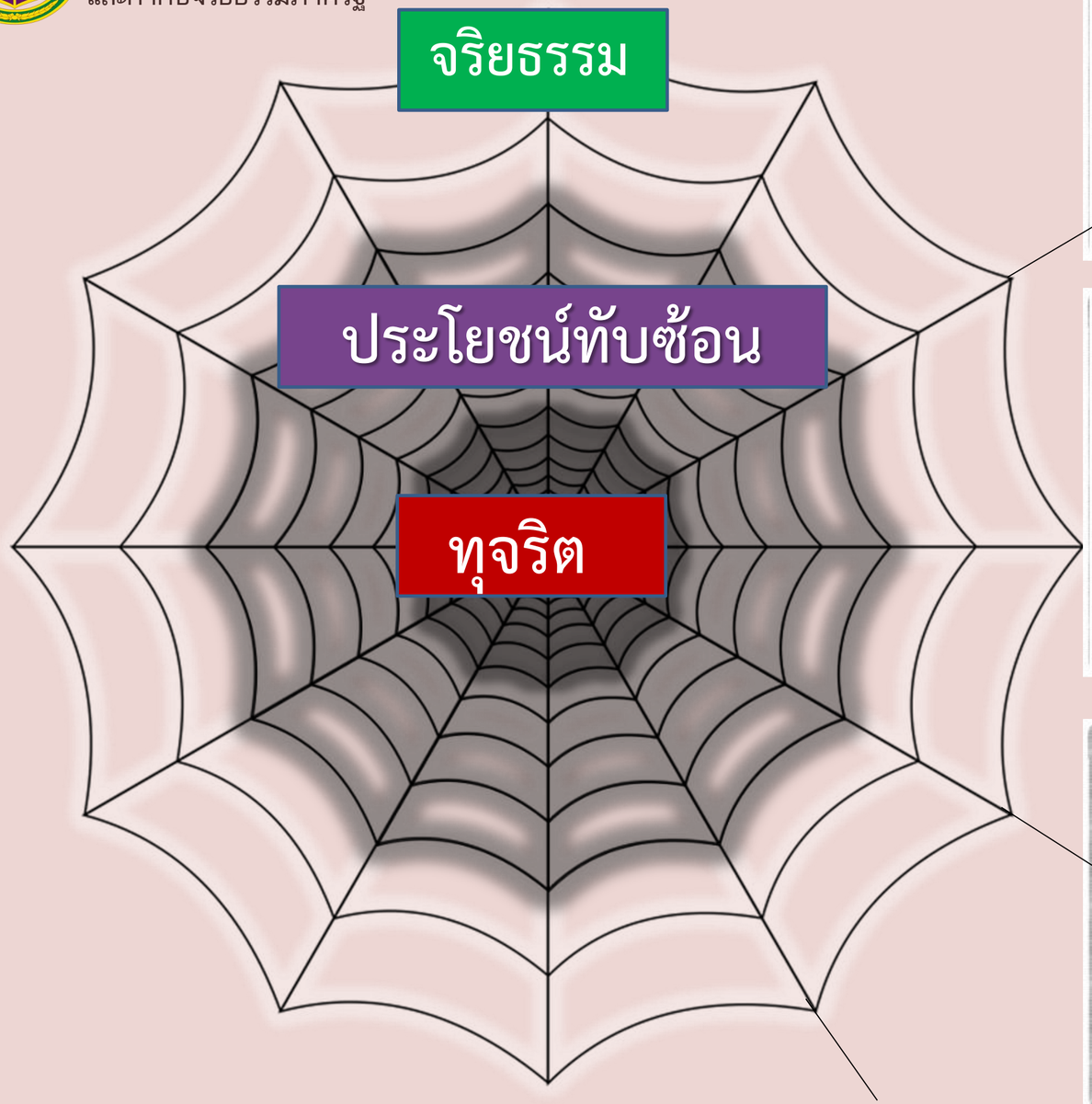

องค์ประกอบ ของผลประโยชน์ทับซ้อน

- บุคคลนั้นมีสถานะ เป็น**เจ้าหน้าที่ของรัฐ**
- **มีอำนาจหน้าที่**เกี่ยวข้องกับประโยชน์ส่วนรวมในเรื่องนั้นๆ
- เกิด**สถานการณ์**ที่มีผลประโยชน์ขัดกัน (มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปเกี่ยวข้อง) โดยได้กระทำการ/ตัดสินใจ/ใช้ดุลยพินิจ อย่างใดอย่างหนึ่ง
- ประโยชน์ส่วนตน อาจเป็น ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดก็ได้ / ทรัพย์สินหรือประโยชน์ของบุคคลอื่น

ลักษณะพิเศษ : มิได้หมายถึงการทุจริตเสมอไป

ไม่ผิดกฎหมาย แต่ไม่เหมาะสม
ไม่สมควรกระทำ

ก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยต่อสังคม
และเป็นบ่อเกิดของการทุจริต

ผิดจริยธรรม มีประโยชน์ทับซ้อน
ผิดกฎหมายโดยตรง มีบทลงโทษชัดเจน

สรุปความแตกต่างระหว่าง ผลประโยชน์ทับซ้อน กับการทุจริตต่อหน้าที่

ประเด็นเปรียบเทียบ	ผลประโยชน์ทับซ้อน	การทุจริตต่อหน้าที่
มีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ	ต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่มีบางกรณีที่กฎหมายบัญญัติครอบคลุมไปถึงหลังจากที่พ้นจากตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น การทำงานหลังเกษียณ (ตามบทบัญญัติมาตรา 127)	ต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
มีอำนาจหน้าที่	มีทั้งกรณีที่มีอำนาจหน้าที่และไม่ต้องมีอำนาจหน้าที่ 1) กรณีมีอำนาจหน้าที่ เช่น การเป็นคู่สัญญา 2) กรณีที่ไม่ต้องมีอำนาจหน้าที่ เช่น การรับประโยชน์ต่าง ๆ	ต้องมีอำนาจหน้าที่
เพื่อให้ตนเอง/ผู้อื่นได้ประโยชน์	ตนเอง/ผู้อื่นได้ประโยชน์	ตนเอง/ผู้อื่นได้ประโยชน์
มีเจตนาทุจริต	มี/ไม่มีเจตนาทุจริตก็ได้	ต้องมีเจตนาทุจริต

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

10 รูปแบบ

ผลประโยชน์ทับซ้อน

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ

ACCEPTING BENEFITS

1

ผลประโยชน์ อาทิ ทรัพย์สิน/ ของขวัญ/ การลดราคา/
การรับความบันเทิง/ การรับบริการ/ การรับการฝึกอบรม ฯลฯ

ผลการรับประโยชน์ต่าง ๆ **อาจส่งผลต่อการตัดสินใจ**
ของเจ้าพนักงานของรัฐในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ :: คดีน้ำมันเขียว ::

ที่มา ...

รัฐบาลมีโครงการ "จำหน่ายน้ำมันดีเซลให้แก่ผู้ประกอบการประมงในน่านน้ำเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักร"

วัตถุประสงค์ :
เพื่อให้ได้ใช้น้ำมันที่มีคุณภาพ ราคาถูก และป้องกันและปราบปรามการค้าน้ำมันเถื่อน ไม่ให้มีการลักลอบจำหน่ายหรือนำน้ำมันกลับเข้ามาจำหน่ายในราชอาณาจักร

สิทธิประโยชน์สำหรับผู้เข้าร่วมโครงการ :
ผู้ที่นำน้ำมันไปขายที่เขตต่อเนื่องของราชอาณาจักร จะได้รับการยกเว้นภาษีสรรพสามิต

หลักเกณฑ์และเงื่อนไข :
เมื่อเรือบรรทุกน้ำมันไปถึงเขตต่อเนื่อง ต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่มาตรวจสอบและลงลายมือชื่อรับรอง เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยกเว้นภาษี

พฤติการณ์

นาย ก. เป็นเจ้าพนักงานตำรวจน้ำ ตำแหน่งผู้บังคับการกองตำรวจน้ำ ▶ ได้รับการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าศูนย์ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงในโครงการน้ำมันเขียว

กองตำรวจน้ำ มีเรือ 2 ลำ ที่ใช้ในการตรวจตราเรือบรรทุกน้ำมัน ทำให้การตรวจมีความล่าช้าและเรือบรรทุกน้ำมันไม่สามารถไปส่งน้ำมันให้แก่ชาวประมงได้อย่างทั่วถึง

ชาวประมงได้ร้องเรียนปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งกระทรวงพลังงานได้จัดสัมมนาผู้ประกอบการประมงขึ้น โดยได้ข้อสรุปว่าผู้ประกอบการต้องการให้ตำรวจลงเรือบรรทุกน้ำมันไปด้วยตั้งแต่คลังน้ำมันไปถึงเขตต่อเนื่อง โดยจะจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงในการเดินทาง ค่าอาหารกินอยู่บนเรือ วันละ 500 บาทต่อคนต่อวัน

สมาคมการประมง ได้นำเงินไปให้ นาย ก. จำนวน 48 ครั้ง รวมเป็นเงิน 3,075,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเป็นเบี้ยเลี้ยงของเจ้าหน้าที่

นาย ก. ผู้บังคับการกองตำรวจน้ำ ทำหนังสือขอบคุณไปยังสมาคมการประมง และได้สั่งการให้เจ้าพนักงานตำรวจเดินทางไปกับเรือบรรทุกน้ำมัน

ผลการดำเนินคดี

ศาลมีคำพิพากษา ดังนี้

1. เจ้าพนักงานตำรวจ กองตำรวจน้ำ มีหน้าที่ไปตรวจสอบเรือบรรทุกน้ำมัน ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานตำรวจลงเรือบรรทุกน้ำมันไปด้วยตั้งแต่คลังน้ำมันไปถึงเขตต่อเนื่อง จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ นาย ก. จึงไม่มีสิทธิรับเงินค่าใช้จ่ายใด ๆ จากผู้ประกอบการ

2. การที่ นาย ก. รับเงินแล้วสั่งการให้ตำรวจเดินทางไปกับเรือเพื่อปฏิบัติหน้าที่ แม้จะนำเงินมาจ่ายเป็นค่าเบี้ยเลี้ยงให้เจ้าหน้าที่ ก็ถือว่าเป็นการรับทรัพย์สินเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

3. แม้ นาย ก. จะอ้างว่าไม่ได้เรียกรับเงิน และเงินที่ได้รับก็จ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ไปปฏิบัติหน้าที่นั้น ก็ไม่อาจปฏิเสธความรับผิดได้ เพราะข้อเท็จจริงปรากฏว่า หากได้รับเงินจึงจะมีเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติหน้าที่

▶ เมื่อหน่วยงานไม่มีงบประมาณเพียงพอควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไข ไม่ใช่รับเงินอันอาจทำให้เอกชนเสียหาย ดังนั้น การกระทำของ นาย ก. จึงเป็นความผิดฐานเจ้าพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่น โดยมิชอบเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 149 ซึ่งเป็นบทเฉพาะแล้ว ไม่จำเป็นต้องปรับความผิด มาตรา 157 ที่เป็นบททั่วไปอีก การนำสืบของ นาย ก. เป็นประโยชน์แก่การพิจารณามีเหตุบรรเทาโทษ ให้ลงโทษ จำคุก 96 ปี 288 เดือน และปรับ 48,000 บาท ซึ่งโทษจำคุก ให้รอการลงโทษไว้ 1 ปี

:: การเรียก รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด :: (คดีหมายเลขแดงที่ 695/2561)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน ประถมศึกษา เขต 2 ได้รับมอบอำนาจจากเลขาธิการ สพฐ. ให้เป็นหัวหน้าส่วนราชการ มีอำนาจในการจัดซื้อจัดจ้างภายในหน่วยงานแทนเลขาธิการฯ และมีหน้าที่ควบคุมงาน ควบคุมการเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้าง

ผู้อำนวยการฯ ทำสัญญาจ้าง → การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดน่าน → ทำการปรับปรุงระบบไฟฟ้าภายในอาคาร

ผู้อำนวยการฯ → จ้างช่วง → บริษัท A จำกัด (นาย N) → เป็นผู้ดำเนินการแทน

ผู้อำนวยการฯ เรียกรับเงิน → บริษัท A จำกัด (นาย N)

ผู้อำนวยการฯ ได้เรียกรับเงินจากนาย N โดยบอกในทำนองว่าการดำเนินการติดตั้งระบบไฟฟ้าภายในอาคารมีค่าใช้จ่ายดำเนินการดูแลเจ้าหน้าที่หลายฝ่าย

- ได้โทรศัพท์หานาย N ว่ามีความจำเป็นต้องใช้เงิน**เนื่องจากบุตรสาวกำลังจะเปิดเทอม** ขอให้โอนเงินเข้าบัญชีธนาคารของบุตรสาว จำนวน 20,000 บาท
- ได้โทรศัพท์หานาย N อีกครั้งว่าตนเอง**จะเดินทางไปศึกษาดูงานที่ต่างประเทศไม่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง** โดยเรียกรับเงิน จำนวน 40,000 บาท

นาย N เกรงว่างานที่ทำอาจมีปัญหา จึงได้จ่ายเงินให้ตามที่ผู้อำนวยการฯ เรียกร้อง

ผู้อำนวยการฯ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ **เรียก รับทรัพย์สินสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่** จึงมีความผิดตามกฎหมายอาญา มาตรา 149 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 103 วรรคหนึ่ง , มาตรา 122 วรรคหนึ่ง **ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก 10 ปี**

ตัวอย่างกรณีการขัดกันแห่งผลประโยชน์

ผู้บริหารท้องถิ่นเรียกรับเงินสินบนจากผู้ประกอบการเพื่อแลกกับการออกใบอนุญาตขุดดิน และถมดินและใบอนุญาตการเปลี่ยนแปลงการใช้อาคาร พบของกลางเงินใต้โต๊ะกว่า 2 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2566 สำนักงาน ป.ป.ช. ร่วมกับ บก.ปปป. และสำนักงาน ป.ป.ท. จับกุมนาย ช. และนางสาว พ. ผู้ต้องหา "ร่วมกันเป็นเจ้าพนักงานเรียกรับเงิน เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการตามหน้าที่และร่วมกันเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ" ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล บ. อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบของกลางเป็นเงินสด จำนวน 2.2 บาท โดย บก.ปปป. ได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้ประกอบการในพื้นที่ ว่ามีเจ้าหน้าที่ระดับผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล บ. อำเภอบางพลีจังหวัดสมุทรปราการ มีพฤติกรรมเรียกรับเงินสินบนจากผู้ประกอบการ เพื่อแลกกับการออกใบอนุญาตขุดดินและถมดินและขอใบอนุญาตการเปลี่ยนแปลงการใช้อาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

โดยก่อนหน้านี้มีผู้ประกอบการรับเหมาขุดดิน เข้าไปติดต่อยื่นคำร้องขออนุญาตขุดดินในพื้นที่ แต่ปรากฏว่าถูกผู้บริหารของ อบต. เรียกเข้าไปคุยเจรจาขอเงินค่าดำเนินการเพื่อแลกกับการออกใบอนุญาตขุดดินให้ ซึ่งปกติแล้วในการขออนุญาตชุดดินดังกล่าวจะเสียค่าธรรมเนียมให้ทางราชการ เพียง 500 บาท แต่ถูกผู้บริหารของ อบต. บ. เรียกรับเงินจากผู้ประกอบการ เป็นเงินจำนวน 2.6 ล้านบาท แต่ขอต่อรองเหลือ 2 ล้านบาท

ต่อมาผู้ประกอบการได้ไปขอใบอนุญาตการเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารตามพรบ. ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2526 แต่ถูกผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล บ. เรียกเงินตารางเมตรละ 30 บาท รวมเป็นเงิน 3.6 แสนบาท จึงได้นำหลักฐานที่เป็นภาพบันทึกเสียงวีดิโอ การเรียกรับเงินดังกล่าว มายื่นต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ บก.ปปป. เพื่อร้องทุกข์ขอความเป็นธรรม

ตัวอย่างกรณีการขัดกันแห่งผลประโยชน์

นายกเทศมนตรีกับพวกเรียกรับเงินโครงการก่อสร้างประปา 6 แสน

สำนักงาน ป.ป.ช. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าจับตัวนาย ว. นายกเทศมลตรีตำบล ต. จังหวัดอุทัยธานี กับพวกรวม 4 คน กรณีร่วมกันเรียกรับผลประโยชน์จากผู้เสียหายซึ่งเป็นคู่สัญญากับเทศบาลตำบล ต. ในโครงการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านแบบบาดาลขนาดใหญ่ของเทศบาลตำบล ห. อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี และของเทศบาลตำบล ล. อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี จากการสืบสวนพบว่าบุคคลทั้ง 4ราย มีพฤติการณ์เรียกรับเงินจากผู้เสียหาย จำนวน 6 แสนบาท โดยแบ่งหน้าที่กันทำตั้งแต่ขั้นตอนที่ผู้เสียหายชนะการเสนอราคาและได้เข้าเป็นคู่สัญญากับเทศบาลตำบล ต. จนกระทั่งได้ดำเนินการตามสัญญารับจ้างแล้วเสร็จ

กรณีการจับกุมตัวนายกเทศมตรีเรียกรับเงินจากภาคเอกชนที่เป็นคู่สัญญาในโครงการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ชนิดเครือข่ายไร้สายโซล่าเซลล์

นายกเทศมนตรีตำบล ช. มีการเรียกรับเงิน จำนวน 30 % หรือ จำนวน 3 แสนบาท เพื่อแลกกับการรับเช็คที่เป็นค่าจ้างงานในโครงการดังกล่าว

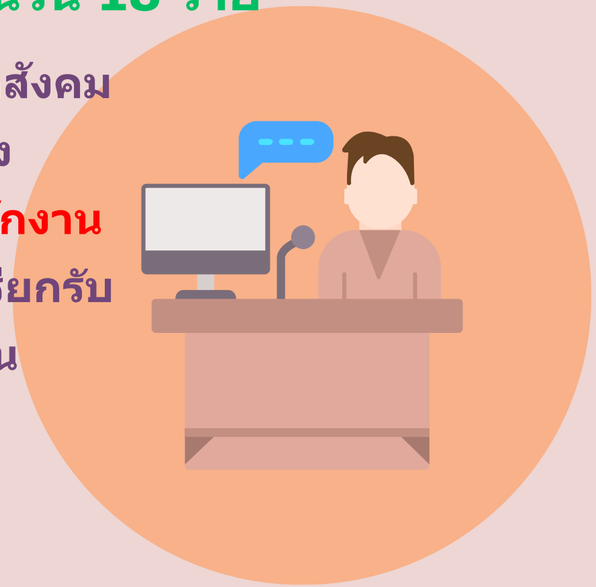
ตัวอย่างกรณีการขัดกันแห่งผลประโยชน์

นายก อบต. ติดต่อเรียกกับรับเงินจากบุคคลที่ประสงค์จะเข้าทำงานที่ อบต. โดยมิชอบ

เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2560 นาย ร. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายกองค์การส่วนตำบล พ. อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ติดต่อกับบุคคลซึ่งประสงค์จะให้บุตรสาวเข้าทำงานที่องค์การบริหารส่วนตำบล พ. โดยแจ้งว่าจะมีตำแหน่งงานบัญชีว่าง 1 อัตรา และ**ได้เรียกรับเงินเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเพื่อให้บุตรสาวของบุคคลดังกล่าวได้เข้าทำงานภายในเดือนตุลาคม 2560 จนบุคคลดังกล่าวหลงเชื่อและมอบเงินให้แก่นาย ร. จำนวน 3 ครั้ง รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 190,000 บาท** โดยที่องค์การบริหารส่วนตำบล พ. ไม่มีการเปิดตำแหน่งตามที่นาย ร. กล่าวอ้างแต่อย่างใด

นายก อบต. เรียกรับเงินค่าตอบแทนการต่อสัญญาจ้างจากพนักงานจ้าง จำนวน 18 ราย

ระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2558 นาย ม. ในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผ. อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ซึ่งมีอำนาจในการสั่งอนุญาต อนุมัติ ให้ต่อสัญญาจ้างของพนักงานจ้างองค์การบริหารส่วนตำบล ผ. **ได้เรียกรับเงินเป็นค่าตอบแทนในการต่อสัญญาจ้างจากพนักงานจ้าง จำนวน 18 ราย รายละ 20,000 – 50,000 บาท** การกระทำของนาย ม. จึงเป็นการเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

ตัวอย่างกรณีการขัดกันแห่งผลประโยชน์

นายก อบต. เรียกรับเงิน โดยอ้างจะสามารถช่วยเหลือให้สอบบรรจุเป็นพนักงานท้องถิ่น

เมื่อปี พ.ศ. 2558 นาย ว. นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ค. ได้ร่วมกันเรียกรับเงินจากบิดาของผู้ที่ประสงค์จะสอบบรรจุเข้ารับราชการรายหนึ่ง โดยแจ้งว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุโขทัยจะเปิดรับสมัครสอบพนักงานส่วนตำบล และอ้างว่าสามารถช่วยเหลือบุตรให้สามารถสอบเข้าเป็นพนักงานส่วนส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล ต. ได้ โดยหากต้องการให้บุตรบรรจุเป็นข้าราชการตำแหน่งนิติกร ระดับ 3 ในลำดับที่ 1 ต้องชำระเงินจำนวน 6 แสนบาท เพื่อเป็นค่าดำเนินการให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้ง ในการช่วยเหลือให้สอบได้ จนกระทั่งบิดาของผู้ประสงค์จะสอบบรรจุเข้ารับราชการหลงเชื่อโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของนาย ว. จำนวน 7 ครั้ง รวมเป็นในทั้งสิ้นสิ้นจำนวน 6 แสนบาท

ต่อมาหลังจากที่องค์การบริหารส่วนตำบล ต. ได้ประกาศเปิดรับสมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้าเป็นพนักงานส่วนตำบล ประจำปี 2568 ปรากฏว่า คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต.) จังหวัดสุโขทัย ไม่สามารถจัดจ้างสถาบันการศึกษามาดำเนินการออกข้อสอบได้ จนกระทั่งมีประกาศ คสช. ที่ 8/2568 เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2560 ซึ่งเป็นผลให้การสอบแข่งขันขันพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นหน้าที่ของ ก.อบต. ดำเนินการ ก.อบต. จังหวัดสุโขทัยและกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้มีหนังสือแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบล ต. ยกเลิกการสอบแข่งขันและองค์การบริหารส่วนตำบล ต. ได้ประกาศยกเลิกการสอบแข่งขันและคืนเงินแก่ผู้สมัครสอบ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว มีมติดังนี้

การกระทำของนาย ว. มีมูลความผิดทางอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 149 และมาตรา 157 ประกอบมาตรา 91 และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 103 ประกอบมาตรา 122 และมาตรา 123/1 (ปัจจุบันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 128 ประกอบมาตรา 129 และมาตรา 172) ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 และมีมูลความผิดตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 92

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

การทำธุรกิจกับตนเอง หรือเป็นคู่สัญญา

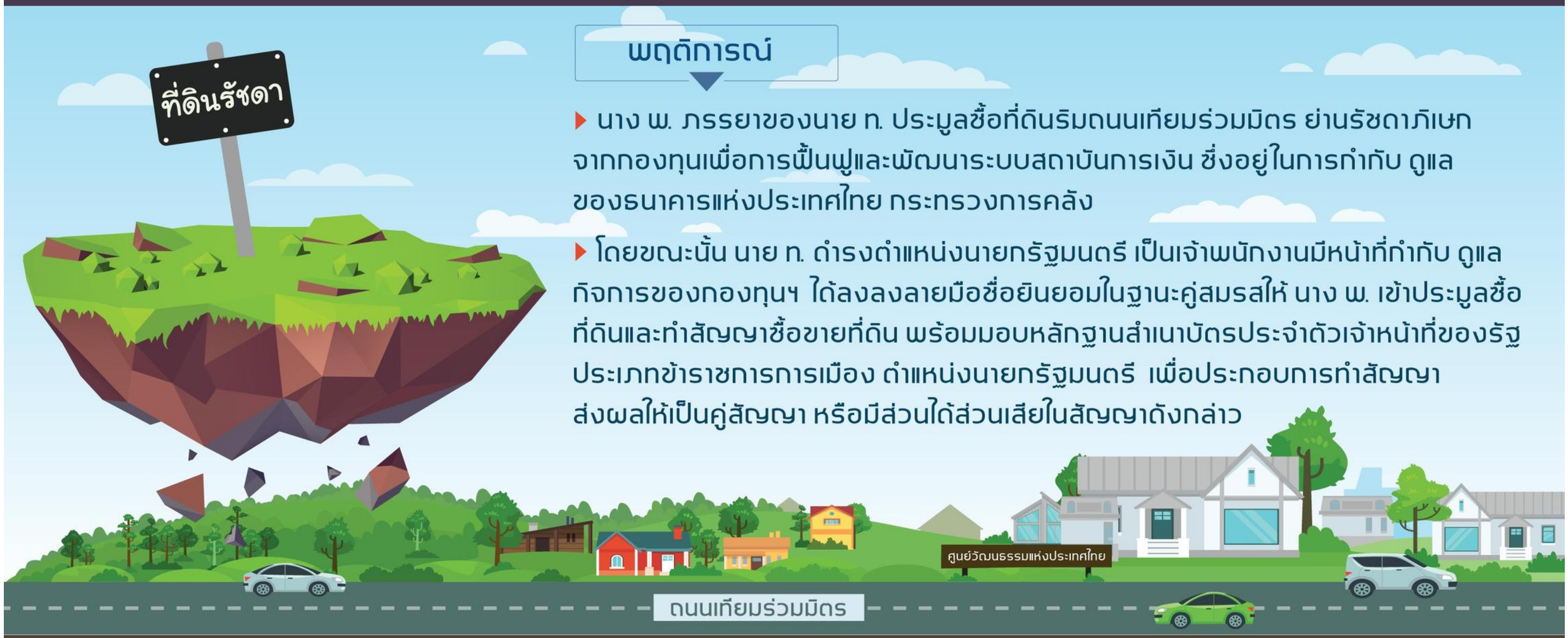
SELF-DEALING/ CONTRACTS

2

อาทิ จ้างบริษัทตนเองเป็นที่ปรึกษา หรือ ซื้อที่ดินของตนเอง
ในการสร้างสำนักงาน หรือ ทำสัญญาซื้อขายจากบริษัทตนเอง

การทำธุรกิจกับตัวเอง หรือ เป็นคู่สัญญา :: คดีที่ดินรัชดา :: (คดีหมายเลขแดงที่ อม. 1/2550)

พฤติการณ์

- นาง พ. ภรรยาของนาย ท. ประมูลซื้อที่ดินริมถนนเทียมร่วมมิตร ย่านรัชดาภิเษก จากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ซึ่งอยู่ในการกำกับ ดูแล ของธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง
- โดยขณะนั้น นาย ท. ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่กำกับ ดูแล กิจการของกองทุนฯ ได้ลงลงลายมือชื่อยินยอมในฐานะคู่สมรสให้ นาง พ. เข้าประมูลซื้อที่ดินและทำสัญญาซื้อขายที่ดิน พร้อมมอบหลักฐานสำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประเภทข้าราชการการเมือง ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เพื่อประกอบการทำสัญญา ส่งผลให้เป็นคู่สัญญา หรือมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาดังกล่าว

การที่ นาย ท. ได้รู้เห็นยินยอมให้คู่สมรสเข้าทำสัญญาซื้อขายที่ดินพิพาทกับกองทุนฯ ย่อมถือว่าการเข้าทำสัญญาดังกล่าวเป็นการกระทำของนาย ท. เอง ดังนั้น การกระทำของนาย ท. จึงเป็นการเข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานที่ตนเองมีอำนาจกำกับดูแลอยู่ อันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม จึงมีความผิดตามมาตรา 100 (1) วรรค 3 ศาลพิพากษาให้ลงโทษ จำคุก 2 ปี

การเข้าไปมีส่วนได้เสียของเจ้าพนักงานของรัฐ

... โครงการส่งเสริม ... การปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค

นาย ก. เกษตรจังหวัด

เป็นผู้จัดทำโครงการส่งเสริมการปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค "การจัดทำแปลงสาธิตระบบการให้น้ำเหนือผิวดิน"

เพื่อจัดซื้อ ....

- วัสดุอุปกรณ์ระบบน้ำหยด ราคา 1,412,000 บาท และ
- กิ่งพันธุ์ส้มเขียวหวานปลอดโรค จำนวน 2,400 ต้น ราคา 258,000 บาท

งบประมาณ 1,700,000 บาท

วัตถุประสงค์โครงการฯ

เป็นการจัดทำแปลงสาธิตฯ แบบให้เปล่า เพื่อให้บริการทางวิชาการแก่เกษตรกรโดยไม่เรียกเก็บค่าบริการตลอดระยะเวลา 7 ปีของอายุโครงการ และหลังครบกำหนด 7 ปี ทางราชการจะคืนที่ดินให้กับเจ้าของที่ดิน แต่ไม่มีข้อกำหนดที่ให้ทางราชการต้องยกกรรมสิทธิ์ในวัสดุอุปกรณ์ฯ และพันธุ์ส้มเขียวหวานฯ ให้แก่เจ้าของแปลงที่ดิน

นาย ข. เกษตรอำเภอ ผู้จัดหาที่ดินแปลงสาธิตฯ

ได้ใช้ที่ดินของนาง ส. ภริยาเกษตรจังหวัด เป็นแปลงสาธิตฯ และนาง ส. ได้ให้ความยินยอมให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของตนจัดทำแปลงสาธิตฯ แบบให้เปล่า

นาย ก. เกษตรจังหวัดจึงดำเนินการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และติดตั้งในที่ดินดังกล่าวตามขั้นตอนของทางราชการ

การเข้าไปมีส่วนได้เสียของเจ้าพนักงานของรัฐ

... โครงการส่งเสริม ...
การปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค

ผลการดำเนินคดี

มาตรา 152 "ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการใด เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เนื่องด้วยกิจการนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท"

ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 152 ไม่มีองค์ประกอบของความผิดหรือมูลเหตุชักจูงใจว่า อันเป็นการเสียหายแก่รัฐหรือเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นาย ก. เกษตรจังหวัด เป็นผู้จัดทำโครงการส่งเสริมการปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค "การจัดทำแปลงสาธิตระบบการให้น้ำเหนือผิวดิน" โดยดำเนินการตามขั้นตอนของทางราชการตั้งแต่เริ่มจนแล้วเสร็จ ไม่ปรากฏว่ามีขั้นตอนใดที่กระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบหรือมีระเบียบห้ามไว้ ในขั้นตอนของการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และขั้นตอนการตรวจรับและการติดตั้งก็ไม่ปรากฏว่ามีการฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับเกิดขึ้น แต่พื้นที่แปลงสาธิตเป็นของนาง ส. ภริยาของนาย ก.

แม้การจัดหาที่ดินแปลงสาธิตนาย ข. เกษตรอำเภอเป็นผู้จัดหาที่ดินและเกษตรกรได้รับประโยชน์จากแปลงสาธิตก็ตาม นาย ก. ก็ไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบของตนได้ เพราะเกิดมีความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมของผู้มีตำแหน่งหน้าที่และมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิด การนำที่ดินของนาง ส. มาดำเนินการโดยมีการนำวัสดุอุปกรณ์และกิ่งพันธุ์ส้มเขียวหวานปลอดโรคมาลงในที่ดิน ที่ดินของนาง ส. ย่อมได้รับประโยชน์อยู่ในตัวโดยปริยาย เมื่อ นาย ก. เป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่กำกับดูแลกิจการโครงการดังกล่าว ถือว่านาย ก. เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับภริยาตนเนื่องด้วยกิจการนั้น นาย ก. จึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 152 (ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8823/2559)

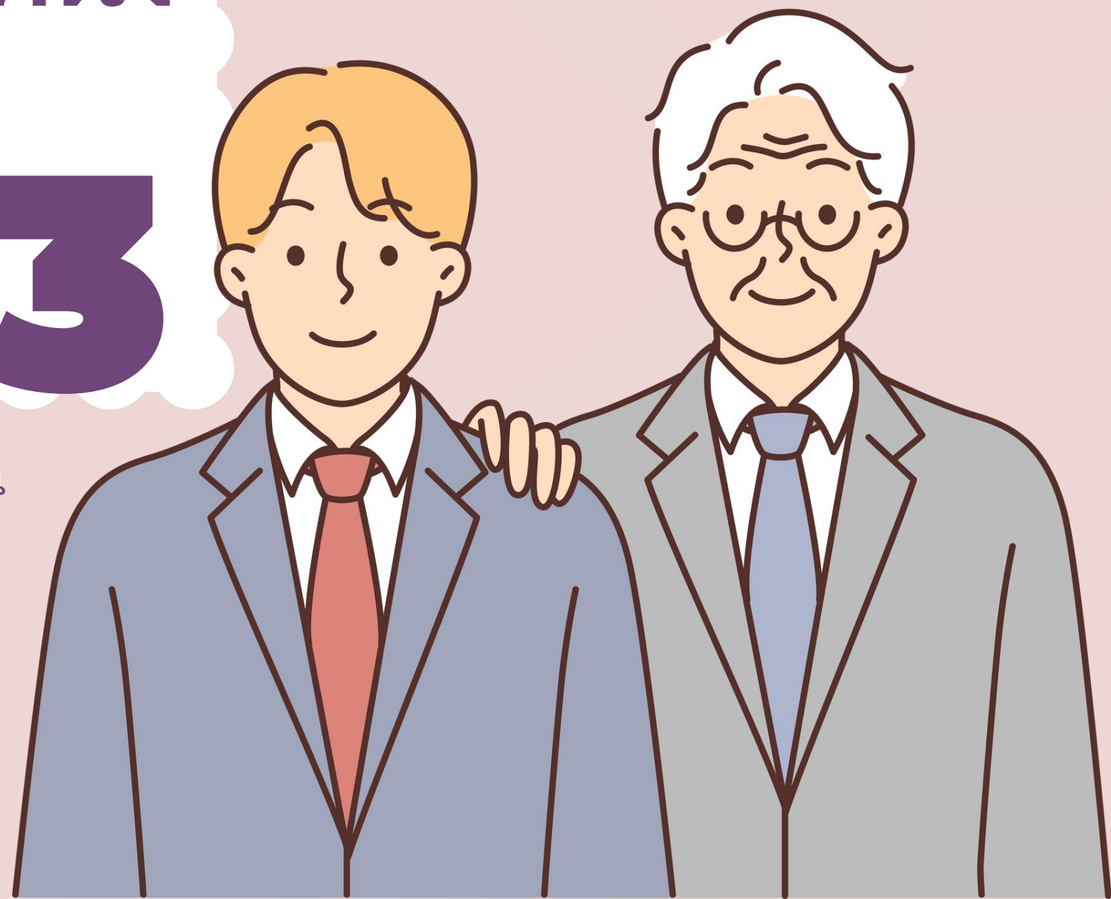

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

การทำงานหลังออกจากตำแหน่งหน้าที่หรือหลังเกษียณ
POST-EMPLOYMENT

3

ลาออก หรือเกษียณ แล้วไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกัน หรือบริษัทมีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม โดยนำความลับ วิธีการทำงาน หรืออิทธิพลของตน หาประโยชน์ให้กับบริษัทตนเอง

กรณีตัวอย่าง

การทำงานหลังออกจากตำแหน่งหน้าที่หรือหลังเกษียณ

ผู้บริหารระดับสูงของ**กระทรวงสาธารณสุข** ไปเป็นผู้บริหารให้กับ**บริษัทผลิตยา** หลังเกษียณอายุราชการ

ผู้บริหารระดับสูงของ**กรมประชาสัมพันธ์** ไปเป็นผู้บริหารให้กับ**บริษัทผลิตรายการโทรทัศน์** ซึ่งเป็นคู่สัญญากับกรมประชาสัมพันธ์

การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกษียณแล้ว ใช้อิทธิพลที่**เคยดำรงตำแหน่ง**ในหน่วยงานรัฐ รับเป็น**ที่ปรึกษาให้บริษัทเอกชนที่ตนเคยติดต่อประสานงาน** โดยอ้างว่าจะสามารถติดต่อกับหน่วยงานของรัฐได้อย่างราบรื่น

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

การทำงานพิเศษ 4
OUTSIDE EMPLOYMENT OR MOONLIGHTING

เช่น ตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจแข่งกับหน่วยงานที่ตนสังกัด
หรือ รับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการ เป็นต้น

กรณีตัวอย่าง การทำงานพิเศษ

การรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการ อาศัยตำแหน่งราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ที่ปรึกษานั้นสังกัดอยู่

กรณีผู้ตรวจสอบบัญชีของกรมสรรพากร รับงานพิเศษเป็นที่ปรึกษา/ผู้จัดทำบัญชีให้กับบริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ

กรณีศึกษา “ชิมไป บ่นไป”: เมื่อนายกฯ พ้นตำแหน่งเพราะเป็นพิธีกร

พฤติการณ์และการกระทำที่ขัดต่อกฎหมาย

รับงานให้กับบริษัทเอกชน
ที่มุ่งแสวงหาทำไรทั้งท่อนและหลัง
ดำรงดำแหน่งนายกรัฐมนตรี

มีนิติสัมพันธ์และได้รับค่าตอบแทน:
ศาลชี้ว่ามีการรับค่าตอบแทนอย่างสมฐานะ
จากบริษัทเอกชน มิใช่การทุศลสาธารณะ

ข้อกฎหมายและคำวินิจฉัยศาล

ห้ามรัฐมนตรีเป็นลูกจ้างของบุคคลใด
หรือดำรงดำแหน่งในบริษัทที่มุ่งหาผลกำไร

พ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

ศาลวินิจฉัยให้ความเป็นรัฐบนตรีสิ้นสุดลงเป็นการเฉพาะตัวทันที

พฤติการณ์กระทำความผิด

นาย ส. ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ได้ร่วมเป็นพิธีกรในรายการ “ชิมไป บ่นไป” ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ITV และรายการอื่น ๆ ของบริษัท A. อันเป็นบริษัทของเอกชนที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไร ทั้งก่อนเข้ารับตำแหน่งและหลังจากเข้ารับตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว

ตาม รัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. 2550 ม.267 บัญญัติไว้ว่า นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจะดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจ โดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใดก็มิได้ด้วย

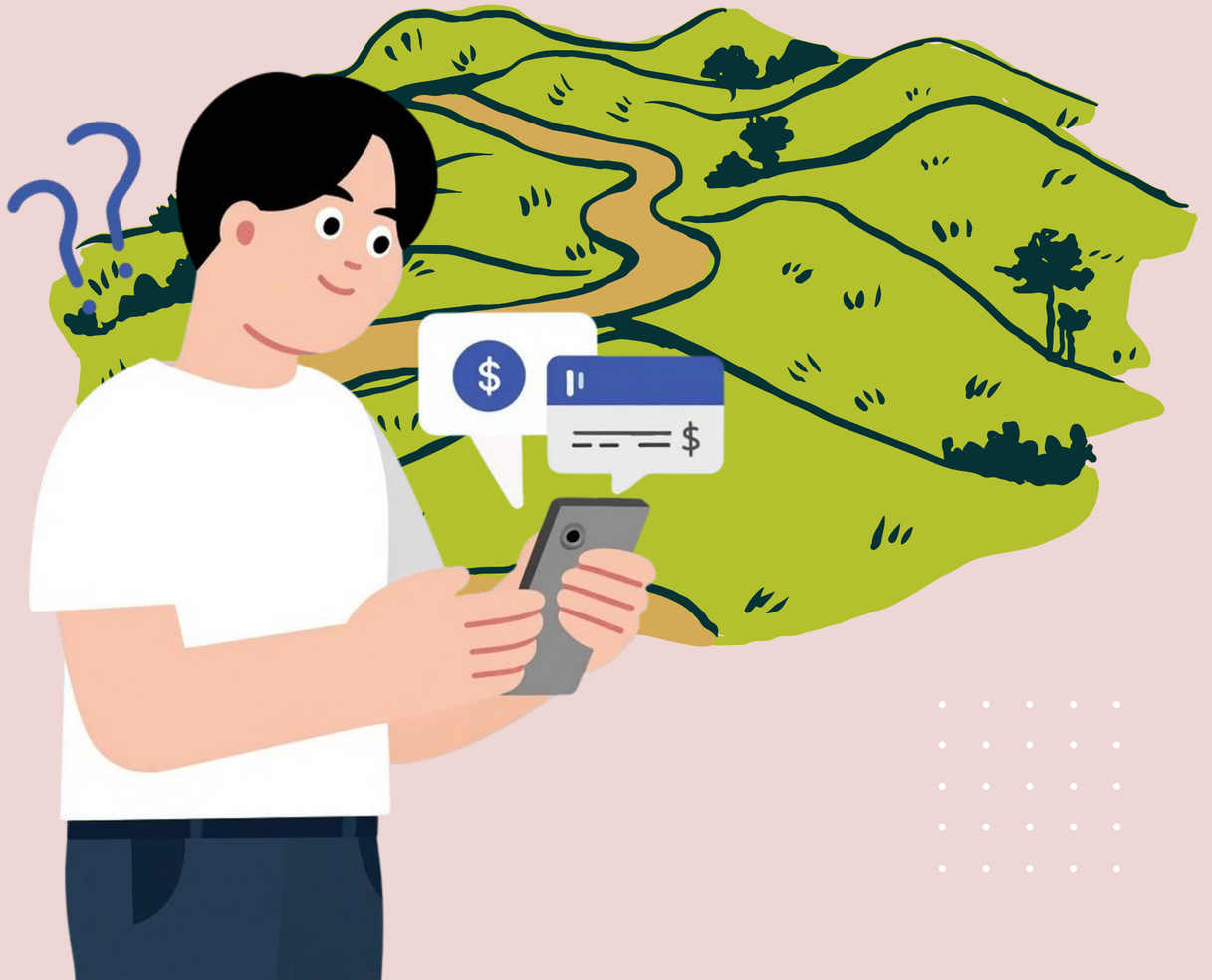
ศาลพิเคราะห์แล้วเห็นว่า หลังจากนาย ส. เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแล้ว ยังคงเป็นพิธีกรรายการดังกล่าวอยู่ ให้แก่บริษัท A. เมื่อพิเคราะห์ถึงกิจการงานที่บริษัท A. ได้กระทำร่วมกับผู้ถูกร้องมาโดยตลอดเวลาหลายปี โดยบริษัท A. ทำเพื่อมุ่งค้าหากำไร มิใช่เพื่อการกุศลสาธารณะ และนาย ส. ก็ได้รับค่าตอบแทนอย่างสมฐานะและภารกิจ ดังนั้น การกระทำและนิติสัมพันธ์ดังกล่าว จึงอยู่ในขอบข่ายของมาตรา 267 แห่งรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. 2550

ศาลจึงวินิจฉัยว่า นาย ส. กระทำการอันต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 267 มีผลให้ความเป็นรัฐมนตรีของนาย ส. นายกรัฐมนตรี สิ้นสุดลงเป็นการเฉพาะตัว

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

การรับรู้ข้อมูลภายใน

INSIDE INFORMATION 5

เป็นการใช้ประโยชน์จากการรับรู้ข้อมูลภายในหน่วยงาน
แล้วนำข้อมูลไปหาประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง
**เช่น ทราบว่าจะมีถนนตัดผ่านก็เข้าไปซื้อที่ดินในนาม
ภรรยานำข้อสอบที่เป็นความลับของทางราชการ
ไปเปิดเผย เป็นต้น**

กรณีตัวอย่าง การรู้ข้อมูลภายใน

เจ้าหน้าที่ของรัฐรู้ข้อมูลโครงการตัดถนนเข้าหมู่บ้าน จึงบอกให้ญาติพี่น้องไปซื้อที่ดินบริเวณโครงการดังกล่าว เพื่อขายให้กับราชการในราคาที่สูงขึ้น

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงข่ายโทรคมนาคม ได้ทราบคุณลักษณะเฉพาะ (**Spec**) ของวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการวางโครงข่ายโทรคมนาคม แล้วแจ้งข้อมูลให้กับบริษัทเอกชนที่ตนรู้จักเพื่อให้ได้เปรียบในการประมูล

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

6

การใช้ทรัพย์สินของราชการ เพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว

USING YOUR EMPLOYER'S PROPERTY FOR PRIVATE ADVANTAGE

เช่น การนำเครื่องใช้สำนักงานไปใช้ที่บ้าน หรือ การนำรถยนต์ราชการ
ไปใช้ส่วนตัว เป็นต้น

การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ในงานแต่งลูกสาว

จุดเริ่มต้นของคดี

กลุ่มบุคลากรผู้รักวชิรพยาบาล

ประกอบด้วยแพทย์และบุคลากรของวชิรพยาบาล ได้ยื่นเรื่องกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่านายแพทย์ ช. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่ง คณบดีคณะแพทยศาสตร์ วชิรพยาบาล ได้ใช้บุคลากรและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยฯ ในการจัดงานมงคลสมรสของบุตรสาวของตน เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2554 ที่บ้านพักส่วนตัว รวมถึงใช้สถานที่เตรียมการจัดงานในวันที่ 10 และ 12 มกราคม 2554 โดยมีพฤติการณ์ดังนี้

ประกอบด้วย
- เก้าอี้พร้อมปลอก จำนวน 100 ตัว
- กระถางต้นไม้

สั่งให้หัวหน้าธุรการฝ่ายบริหารงานทั่วไป ซึ่งมีหน้าที่จัดเตรียมสถานที่ในงานต่าง ๆ ของคณะแพทยศาสตร์ฯ ให้ไปช่วยจัดเตรียมงานแต่งงานบุตรสาวของตน และให้นำทรัพย์สินของคณะแพทยศาสตร์ฯ ไปใช้จัดงาน

01

สั่งให้เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษา คณะแพทยศาสตร์ฯ นำทรัพย์สินของคณะแพทยศาสตร์ฯ ไปติดตั้งใช้ในงาน ดังนี้

02

- กล้องวิดีโอ จำนวน 2 เครื่อง
- โทรทัศน์ จำนวน 1 เครื่อง
- สายสัญญาณ จำนวน 1 ชุด
- ขาตั้งกล้องมอนิเตอร์ จำนวน 2 เครื่อง
- กล้องถ่ายรูป จำนวน 2 ตัว
- ชุดสวิตเชอร์ (ชุดควบคุม) จำนวน 1 ชุด
- เครื่องเล่นและบันทึกดีวีดี จำนวน 1 เครื่อง

ยินยอมให้นำรถยนต์ส่วนกลางของคณะแพทยศาสตร์ฯ ไปใช้บรรทุกทรัพย์สินดังกล่าวและขนส่งเจ้าหน้าที่ของคณะแพทยศาสตร์ฯ ไปที่บ้านของจำเลย จำนวน 4 คัน ดังนี้

- รถกระบะ จำนวน 3 คัน
- รถตู้ จำนวน 1 คัน

03

ผลการดำเนินคดี

1. คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดให้ดำเนินคดี เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2556
2. พนักงานอัยการฝ่ายคดีพิเศษ 2 เป็นโจทก์ยื่นฟ้องอดีตคณบดีฯ เป็นจำเลยในความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์ใด ๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐและเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 151 และ 157
3. ศาลอาญา พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การกระทำของจำเลยถือว่าทุจริตในตำแหน่งหน้าที่ พิพากษาจำคุก 5 ปี ปรับ 2 หมื่นบาท แต่จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดี ลดโทษให้กึ่งหนึ่งคงจำคุกเหลือ 2 ปี 6 เดือน ปรับ 1 หมื่นบาท แต่จำเลยสำนึกผิด ได้ชดใช้ค่าเสียหายทันที ประกอบกับเป็นแพทย์ทำคุณประโยชน์ต่อสังคม และไม่เคยต้องโทษมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอลงอาญา 2 ปี

คดี ใช้ของหลวง

คดีหมายเลขดำที่ 1374/2554
คดีหมายเลขแดงที่ 2165/2555

ตำแหน่ง **รองนายก อบจ. ส.**

ได้รับมอบอำนาจจากนายก อบจ. ส. ให้มีอำนาจในเรื่องต่าง ๆ

อนุญาต
ใช้รถยนต์ส่วนกลาง

นาย N. ทำบันทึกขออนุญาต

- ใช้รถยนต์ส่วนกลางของ อบจ. ส. ไปใช้ปฏิบัติราชการ 2 ครั้ง
- นำรถยนต์ดังกล่าวไปเก็บรักษาไว้ที่บ้าน

นาย N. ในฐานะรองนายก อบจ. รักษาราชการแทนนายก อบจ. เป็นผู้สั่งการ **อนุญาตให้ตนเอง** ใช้รถยนต์ดังกล่าว

นาย N. ได้ร่วมกับ **นาย น.** สมาชิกสภา อบจ. ส. นำรถยนต์ดังกล่าวไป **จำนำ** เป็นประกันเงินกู้ไว้แก่นาง ป. เป็นเงิน 500,000 บาท เป็นเวลานาน 6 เดือน **และไม่ประสงค์จะไถ่ถอนเพื่อส่งคืนให้แก่ อบจ. ส.**

อนุมัติ
เบิกจ่ายเงินงบประมาณ

ในช่วงเวลาที่รถยนต์ส่วนกลางจำนำอยู่กับนาง ป.

นาย N. นำใบ **สั่งซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง** สำหรับรถยนต์ส่วนกลางไปใช้กับ **รถยนต์คันอื่น** โดยเบิกจ่ายเงินค่าน้ำมันเชื้อเพลิง รวม 5 ครั้ง เป็นเงินกว่า **100,000 บาท** ทั้งที่เวลาดังกล่าว ไม่ได้นำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้ปฏิบัติราชการ

“ทุจริตนำรถหลวงไปจำนำ และยังเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิง”

คำพิพากษา . . .

นาย N. มีหน้าที่ดูแลรักษารถยนต์ส่วนกลางที่ใช้ในราชการ ได้รู้เห็นยินยอมให้นาย น. นำรถยนต์ส่วนกลางไปจำนำ ถือได้ว่าเป็นการร่วมกันแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นการเบียดบังทรัพย์เป็นของตนเองหรือเป็นของผู้อื่นโดยทุจริต **เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่จัดการหรือรักษาทรัพย์ใดเบียดบังทรัพย์นั้นเป็นของตนหรือของผู้อื่นโดยทุจริต**

นาย N. นำใบสั่งซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ส่วนกลางไปใช้กับรถยนต์คันอื่น ซึ่งนาย N. ทราบอยู่แล้วว่ารถยนต์ส่วนกลางไม่ได้นำไปใช้งานในการปฏิบัติราชการ แต่กลับทำรายงานการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงรถยนต์ส่วนกลางดังกล่าวอันเป็นเท็จ ส่อแสดงเจตนาไม่สุจริต มุ่งหมายเพื่อได้รับประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย **อันเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่จัดการหรือรักษาทรัพย์ใดใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ**

การกระทำของ นาย N. เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 147, 151

รวมจำคุก 18 ปี 24 เดือน

กรณีตัวอย่าง

รถยนต์ส่วนกลางไปใช้เป็นการส่วนตัวและให้บุคคลภายนอกใช้รถของราชการโดยไม่ได้ขออนุญาต

เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2561 นาย อ. ขณะดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล ห. ขับรถยนต์ส่วนกลางไปซื้อเครื่องไม้เฟอร์นิเจอร์ไม้สัก เพื่อใช้เป็นการส่วนตัวที่อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ และเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2561 ได้ให้บุคคลภายนอกขับรถตู้ส่วนกลางไปงานศพที่อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนนาง ส. ขณะดำรงตำแหน่งประธานสภาเทศบาลดำบาลดำบล ห. ได้นำกุญแจรถตู้ส่วนกลางให้บุคคลภายนอกขับพากลุ่มสาวรำวงไปร่วมงานประกวดแข่งขันร่วงย้อนยุคที่ศูนย์การค้าบิ๊กซี อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2561โดยการใช้รถยนต์ดังกล่าว นาย อ. และนาง ส. ไม่ได้ขออนุญาตใช้รถและไม่ได้ลงบันทึกการใช้รถตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้รถและรักษารถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 อีกทั้งเทศบาลตำบล ห. ไม่มีระเบียบกำหนดให้ผู้บริหารหรือพนักงานเทศบาลนำรถส่วนกลางเดินทางไปงานหรือกิจกรรมที่มิได้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของทางงราชการแต่อย่างใด

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วมีมติดังนี้

1. การกระทำของนาย อ. มีมูลความผิดทางอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 151 และมาตรา 157 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 123/1 (ปัจจุบันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 172) และตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 73

2. การกระทำของนาง ส. มีมูลความผิดทางอาญา ตามพระราชบัญญัติประกอบฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 123 ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 171 และตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 73

การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง

PORK-BARRELING

7

เช่น รัฐมนตรีอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดตนเอง เป็นต้น

กรณีตัวอย่าง

การที่นักการเมืองในจังหวัด ขอเพิ่มงบประมาณเพื่อทำโครงการตัดถนนหรือสร้างสะพานในจังหวัด โดยใช้ชื่อหรือนามสกุลตนเองเป็นชื่อสะพานและถนนนั้น เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของสิ่งสาธารณะ

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง

NEPOTISM

8

เช่น เจ้าพนักงานของรัฐใช้อิทธิพลหรือใช้อำนาจหน้าที่ทำให้หน่วยงานของตนเข้าทำสัญญากับบริษัทของพี่น้องตนเอง เป็นต้น

:: การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง ::

เบิกจ่ายเท็จ เป็นเหตุติดคุก

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณจะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ถูกต้องตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง **หากฝ่าฝืนจะมีความผิดต้องรับโทษ**

.. กรณีตัวอย่าง ..

อดีตผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้จัดให้มีการสัมมนาขึ้นที่จังหวัดน่าน เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2546 ซึ่งปรากฏว่าไม่ได้มีการสัมมนาจริง แต่เป็น **การจัดทำโครงการเท็จ** เพื่อให้ข้าราชการของ สตง. ที่มีรายชื่อเข้าร่วมสัมมนาไปร่วมงานถวายผ้าพระกฐินพระราชทานที่จัดขึ้นในวันเดียวกัน โดยสามารถเบิกค่าเดินทาง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ รวมทั้งเบี้ยเลี้ยงได้ เป็นเงินทั้งสิ้น 294,440 บาท **เป็นเหตุให้ สตง. เสียหาย**

.. พฤติการณ์ ..

- อดีตผู้ว่าการ สตง. ได้รับทราบอยู่แล้วว่าการจัดสัมมนานั้นเป็นเวลาทับซ้อนกับช่วงเวลาที่จะเดินทางไปถวายผ้าพระกฐินพระราชทานที่วัดในจังหวัดน่าน 3 แห่ง โดยที่การจัดสัมมนานั้นก็จัดในสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่ไม่ได้เป็นไปตามคำนิยามของการสัมมนาตามระเบียบกระทรวงการคลังซึ่งไม่สามารถเบิกเงินที่เป็นค่าเดินทางและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้
- การจะอ้างว่ามีเงินเหลือจากการจัดทำโครงการคืนให้หลวงนับแสนบาทนั้นก็ไม่อาจลบล้างความผิดที่ได้มีการเบิกจ่ายเงินซึ่งไม่มีสิทธิได้

.. ผลตามคำพิพากษา .. (คำพิพากษาฎีกาที่ 7250/2561)

การกระทำดังกล่าวจึงเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ตาม ป.อาญา มาตรา 157 ศาลพิพากษา **ลงโทษจำคุก 9 เดือน รอลงอาญา 2 ปี และปรับ 15,000 บาท**

(อัตราโทษดังกล่าวเป็นการลดโทษ 1 ใน 4 เนื่องจากมีคุณงามความดีและเป็นความผิดครั้งแรก ทั้งไม่ปรากฏว่าได้รับประโยชน์เป็นการส่วนตัว)

พึงระวัง

เจ้าพนักงานของรัฐ จะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดได้ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน **มาตรา 128** มิฉะนั้นอาจมีความผิดทางอาญา (พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561)

การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง ▶ กรณีการก่อสร้างสะพานแขวน

เทศบาล ท. ได้รับงบประมาณในการก่อสร้างสะพานแขวนข้ามแม่น้ำ โดยขอให้สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองออกแบบและตรวจสอบรับรองแบบแปลนก่อสร้างสะพาน และขอบุคลากรเข้าช่วยเหลือในการปฏิบัติงานโครงการ

▼

สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง มอบหมาย นาย ว. วิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษ มาร่วมเป็นกรรมการประกวดราคา (e-Auction) และเป็นวิศวกรผู้ออกแบบสะพาน

▼

เทศบาล ท. ได้ทำสัญญาจ้างเหมาโครงการก่อสร้างสะพาน กับ บจก. D ซึ่งได้ดำเนินการก่อสร้างสะพานแล้วเสร็จ และมีการตรวจรับงานเรียบร้อย

▼

สะพานได้พังถล่มลงมา
เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต
และได้รับบาดเจ็บจำนวนมาก

ครอบครัวของผู้เสียชีวิตได้ยื่นคำกล่าวหาคดีความผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรต่อสภาวิชาชีพวิศวกร เพื่อขอให้พิจารณาจรรยาบรรณของผู้ได้รับใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับกรณีสะพานถล่ม

(คำวินิจฉัยคณะกรรมการจรรยาบรรณ (สภาวิศวกร) ที่ 9/2559)

การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง ▶ กรณีการก่อสร้างสะพานแขวน

จากการไต่สวนของคณะกรรมการจรรยาบรรณ
พบพฤติการณ์ของ นาย ว. ในการเอื้อประโยชน์แก่เครือญาติ ประกอบด้วย

ขั้นตอนการจัดหาผู้รับจ้าง

1. นาย ว. ได้นำ บจก. D ซึ่งมี นางสาว ส. (น้องสาว) และ นาย ม. (น้องเขย) เป็นกรรมการ มาร่วมประมูล

2. นาย ว. ได้ปลอมเอกสารหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลของ บจก. D โดยแก้ไขนามสกุลของนางสาว ส. (เดิมเป็นนามสกุลเดียวกับ นาย ว. เปลี่ยนเป็นนามสกุลอื่น)

ขั้นตอนการบริหารสัญญาและการตรวจรับ

3. ในระหว่างการก่อสร้าง นาย ว. ได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงรายการวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง โดย นาย ว. ในฐานะวิศวกรผู้ออกแบบได้อนุมัติให้ บจก. D เปลี่ยนชนิดของลวดสลิง ซึ่งแตกต่างไปจากแบบแปลนที่กำหนด เพื่อประโยชน์ในการลดต้นทุนของ บจก. D อันเป็นสาเหตุให้เกิดการพังถล่มของสะพาน

จากพฤติการณ์ดังกล่าวถือเป็นการกระทำที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติ และมีลักษณะเป็น**ผลประโยชน์ทับซ้อน**

▶ คณะกรรมการจรรยาบรรณของสภาวิชาชีพวิศวกรวินิจฉัยให้ลงโทษเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมของ นาย ว.

(คำวินิจฉัยคณะกรรมการจรรยาบรรณ (สภาวิศวกร) ที่ 9/2559)

การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น

INFLUENCE

9

เช่น เจ้าพนักงานของรัฐใช้อำนาจหน้าที่ข่มขู่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้หยุดทำการตรวจสอบบริษัทของเครือญาติของตน เป็นต้น

กรณีตัวอย่าง

การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น

สำนักงานศาลปกครอง
เลขที่120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพฯ 10210
โทร. 0-2141-0959
Fax : 0-2143-9811
มือถือ 081-8248555
E-mail : derekrid@gmail.com

เรียน [redacted] ท้าเสาธงชัก.

ด้วย [redacted] ซึ่งเป็นเพื่อนกันและเป็นผู้ที่ [redacted] ซึ่งเป็นเพื่อนกันและเป็นผู้ที่ [redacted] (เพราะเป็นคดีที่ อยู่ ระหว่าง [redacted] มีอายุใกล้เกษียณ (เกษียณอายุ เดือนกันยายน ๒๕๖๓ และเป็นผู้ที่ [redacted] ด้วยแล้ว)

จึงขอความกรุณาพิเศษ ช่วยแนะนำหรือตัดสินใจ ว่าด้วยด้วยเป็น ว่าด้วยประธานเนื่องจาก ขอ ต้องตัดสินใจอย่างไรบ้างครับ.

ขอแสดงความนับถือ

[redacted]

ผู้ช่วย ผอ. [redacted]

เรียน ท่าน ผอ. [redacted]

- ผอก. [redacted] รอง ผอก. ป. [redacted]

ขอวินิจฉัยว่าเป็นเรื่องแต่งตั้งเป็น ผอก. อาจมีประเด็นและความประสงค์ที่ดีงาม เป็นเรื่องส่วนตัว ผลของการประชุมศาลปกครองสูงสุดและได้ชี้แจงผลการปฏิบัติงานก็จะ ขอ ท่านประธาน ในฐานะประธานศาลปกครองสูงสุด ซึ่ง ขอความกรุณาท่าน ผอ. [redacted] ชี้แนะให้ความเห็นสั่งการด้วยครับ.

ขอแสดงความนับถือ

[redacted]

เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง
๓ มค. ๖๓

[redacted]

เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) พิจารณาแล้วมีมติว่า

“แม้ไม่ปรากฏชัดว่า นาย ห. ได้มีการมอบหมายให้นาย ด. เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง มีหนังสือสองฉบับดังกล่าว **แต่พยานหลักฐานก็รับฟังได้ว่านาย ห. มีส่วนรู้เห็นเป็นใจและรับทราบในกรณีที่นาย ด. กระทำการดังกล่าวอันเป็นการกระทำผิดวินัย** ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

ซึ่งถือว่าเป็นการประพฤติตนไม่สมควร ตามข้อ 5 และข้อ 11 วรรคหนึ่ง ของประกาศ ก.ศป. เรื่อง วินัยแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครอง ลงวันที่ 19 ธ.ค. 2544 **ให้นาย ห. ออกจากราชการ ตั้งแต่วันที่ ก.ศป มีมติ**”

ส่วน นาย ด. อดีตเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง สรุปว่า การกระทำของนาย ด. เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองดังกล่าว เป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามตามจริยธรรมข้าราชการฝ่ายศาลปกครองโดยมีมูล อันควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และการกระทำดังกล่าวยังไม่อาจรับฟังได้ว่าได้รับมอบหมายหรือรู้เห็นเป็นใจจากนาย ห. ประธานศาลปกครองสูงสุด จึงเห็นควรลงโทษให้ภาคทัณฑ์แต่เนื่องจากนาย ด. เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองได้ถูกพักงานนานแล้วเป็นเวลา 2 เดือน และไม่ปรากฏความเสียหายในรูปธรรมที่สำนักงานศาลปกครอง และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) **จึงให้งดโทษภาคทัณฑ์ แต่ยังให้ว่ากล่าวตักเตือนเป็นลายลักษณ์**

โดยให้พึงระมัดระวังในการรักษาชื่อเสียงภาพลักษณ์ และเกียรติภูมิของสำนักงานศาลปกครอง และศาลปกครอง รวมทั้งรักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ไม่ให้เสื่อมเสียง ตลอดจนไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง หรือผู้อื่น โดยให้ปฏิบัติอยู่ในกรอบของจริยธรรม ระเบียบแบบแผนของทางราชการ และวินัยที่กำหนดอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

รูปแบบอื่น ๆ 10
OTHERS

คือ พฤติการณ์ของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ที่นอกเหนือจาก 9 รูปแบบดังกล่าว อาทิ

ขออนุมัติเดินทางไปราชการเกินความจำเป็น

ไม่ปฏิบัติราชการในเวลาอย่างเต็มที่

ลงชื่อปฏิบัติราชการนอกเวลา (OT) แต่ไม่ปฏิบัติงาน

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
LAW

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2560
หมวด 9 การขัดกันแห่งผลประโยชน์

มาตรา 184

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้อง (สรุปสาระสำคัญ)

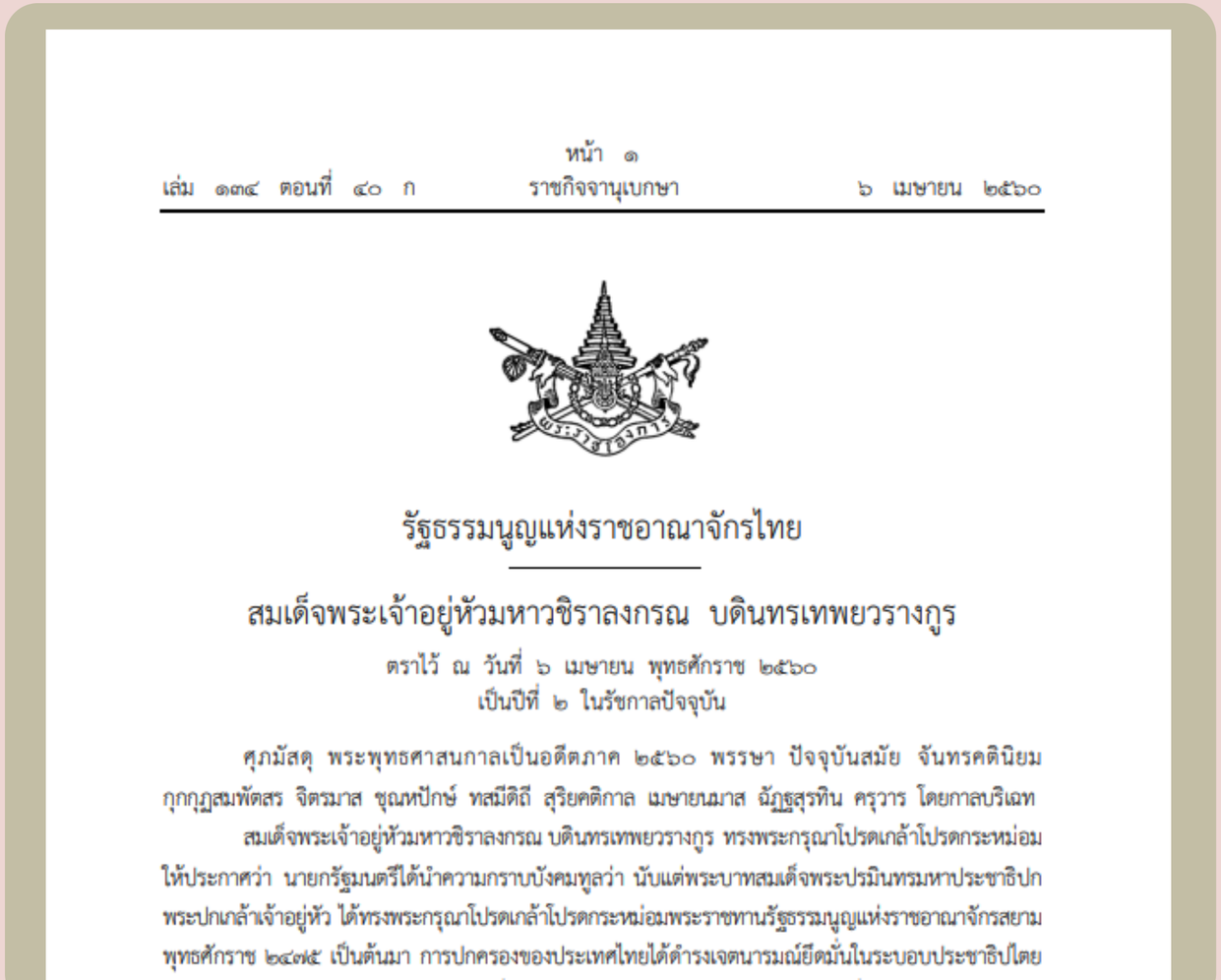
(1) **ไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่**ใดในหน่วยของรัฐหรือตำแหน่งสมาชิกสภาหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(2) ไม่รับหรือแทรกแซงหรือก้าวก่ายการ**เข้ารับสัมปทาน**จากรัฐ หรือเข้าเป็น**คู่สัญญา**กับรัฐ อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็น**หุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น**ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(3) **ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ** จากหน่วยงานของรัฐ เป็นพิเศษนอกเหนือไปจากที่หน่วยงานของรัฐ ปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานปกติ

(4) ไม่กระทำการใด ๆ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม อันเป็นการ**ขัดขวางหรือแทรกแซงการใช้สิทธิหรือเสรีภาพของหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน**โดยมิชอบ

กรณี (2) และ (3) นำมาบังคับใช้แก่คู่สมรสและบุตร และบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสและบุตรที่ดำเนินการในลักษณะผู้ถูกใช้ ผู้ร่วมดำเนินการหรือผู้ได้รับมอบหมายให้กระทำตามมาตรานี้ด้วย

หน้า ๑
เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๔๐ ก ราชกิจจานุเบกษา ๖ เมษายน ๒๕๖๐

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ตราไว้ ณ วันที่ ๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐
เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

ศุภมัสดุ พระพุทธศาสนกาลเป็นอดีตภาค ๒๕๖๐ พรรษา ปัจจุบันสมัย จันทรคตินิยม กุกกุฏสมพัตสร จิตรมาส ชุณหปักษ์ ทสมีดิถี สุริยคติกาล เมษายนมาส ฉัฏฐสุรทิน ครุวาร โดยกาลบริเฉท

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศว่า นายกรัฐมนตรีได้นำความกราบบังคมทูลว่า นับแต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปกพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕ เป็นต้นมา การปกครองของประเทศไทยได้ดำรงเจตนารมณ์ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2560
หมวด 9 การขัดกันแห่งผลประโยชน์

มาตรา 185

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา กระทำการใด ๆ อันมีลักษณะที่เป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(2) กระทำการในลักษณะที่ทำให้ตนมีส่วนร่วมในการใช้จ่ายเงินงบประมาณหรือให้ความเห็นชอบในการจัดทำโครงการใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่เป็นการดำเนินการในกิจการของรัฐสภา

(3) การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง เลื่อนเงินเดือน หรือการให้พ้นจากตำแหน่งของข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำและมิใช่ข้าราชการการเมือง พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

มาตรา 186

ให้นำความในมาตรา 184 มาใช้บังคับแก่**รัฐมนตรี**ด้วยโดยอนุโลม **เว้นแต่**กรณีดังต่อไปนี้

(1) การดำรงตำแหน่งหรือการดำเนินการที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่หรืออำนาจของรัฐมนตรี

(2) การกระทำตามหน้าที่และอำนาจในการบริหารราชการแผ่นดินหรือตามนโยบายที่ได้แถลงต่อรัฐสภา หรือตามที่กฎหมายบัญญัติ

นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีต้องไม่ใช้สถานะหรือตำแหน่งกระทำการใด ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม อันเป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมืองโดยมิชอบตามที่กำหนดในมาตรฐานทางจริยธรรม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช 2560

หมวด 9 การขัดกันแห่งผลประโยชน์

มาตรา 187

รัฐมนตรีต้องไม่เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทหรือไม่คงไว้ซึ่งความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทต่อไปตามจำนวนที่กฎหมายบัญญัติ และต้องไม่เป็นลูกจ้างของบุคคลใด

ในกรณีที่รัฐมนตรีผู้ใดประสงค์จะได้รับประโยชน์จากกรณีตามวรรคหนึ่งต่อไป ให้แจ้งประธานกรรมการป้องและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบ **ภายในสามสิบวัน**นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และให้โอนหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทดังกล่าวให้แก่นิติบุคคลซึ่งจัดการทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

รัฐมนตรีจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหุ้นหรือกิจการของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ตามวรรคสองไม่ว่าในทางใด ๆ มิได้

มาตรานี้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น ให้ใช้บังคับแก่คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของรัฐมนตรี และการถือหุ้นของรัฐมนตรีที่อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางใด ๆ ด้วย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช 2560

หมวด 9 การขัดกันแห่งผลประโยชน์

การกระทำการอันเป็นการต้องห้าม ตามมาตรา 184 , 185 ,186 , 187 แล้วแต่กรณี

- สมาชิกภาพของ **ส.ส.** สิ้นสุดลง ตามมาตรา 101 (7)
- สมาชิกภาพของ **สว.** สิ้นสุดลง ตามมาตรา 111 (7)
- ความเป็น**รัฐมนตรี** สิ้นสุดลงเฉพาะตัว ตามมาตรา 170 (5)

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

การขัดกัน
ระหว่างประโยชน์ส่วนตน กับประโยชน์ส่วนรวม

VIDEO 126

เจตนารมณ์ของมาตรา 126

“เพื่อป้องปรามการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ มิให้แสวงหาประโยชน์จากหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในอำนาจกำกับดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของตน เพราะการวินิจฉัยสั่งการ หรือใช้อำนาจที่ตนมีอยู่เหนือหน่วยงานของรัฐ อาจส่งผลกระทบหรือมีอิทธิพลต่อการใช้ดุลพินิจหรือการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ อันจะก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ของตนกับผลประโยชน์ของรัฐ หรือก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยในความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ของตนได้

นอกจากนี้ ยังรวมถึงเจ้าพนักงานของรัฐที่ได้รับมอบอำนาจให้กระทำการดังกล่าวด้วย”

ใครบ้างที่ห้ามดำเนินการ ตามมาตรา 126

ผู้ดำรงตำแหน่งใน องค์กรอิสระ

- คณะกรรมการ ป.ป.ช.
- คณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้ตรวจการแผ่นดิน
- คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

ผู้ดำรงตำแหน่งทาง

การเมือง

รวมถึงผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ

- นายกรัฐมนตรี
- รัฐมนตรี
- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- สมาชิกวุฒิสภา

เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช.
การกำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐ
ที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินกิจการตาม มาตรา 126

ผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับสูง

รวมถึงผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ

- ปลัดกระทรวง
- อธิบดีกรม
- ข้าราชการพลเรือนตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง กรม
- เลขาธิการ
- ผู้ว่าราชการจังหวัด
- ผู้บัญชาการเหล่าทัพ
- ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
- ปลัดกรุงเทพมหานคร
- กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ
- หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช.
การกำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐ
ที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินกิจการตาม มาตรา 126

ผู้บริหาร ท้องถิ่น

รวมถึงผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ

- ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
- นายกเมืองพัทยา
- นายกเทศมนตรี
- นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช.
การกำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐ
ที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินกิจการตาม มาตรา 126

กิจกรรม
ที่ต้อง
ห้าม
เอกสารสัญญา
ใบหุ้นบริษัท
สัมปทาน

มาตรา 126

ห้าม ดำเนินกิจการดังต่อไปนี้

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

เป็นคู่สัญญา หรือ
มีส่วนได้เสียในสัญญา
ที่ทำกับหน่วยงาน
ของรัฐที่ตนปฏิบัติ
หน้าที่อยู่

เป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้น
ในบริษัทที่เข้าเป็น
คู่สัญญากับหน่วยงาน
ของรัฐที่ตนปฏิบัติ
หน้าที่อยู่

รับสัมปทาน หรือคงไว้ซึ่ง
สัมปทานจากรัฐ หน่วย
ราชการ หน่วยงานของรัฐ
รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วน
ท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญา
อันมีลักษณะเป็นการผูกขาด
ตัดตอน หรือ เป็นหุ้นส่วนหรือ
ผู้ถือหุ้น
ในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท
ที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็น
คู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว

เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็น
กรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน
พนักงาน หรือลูกจ้างในธุรกิจ
เอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ
ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบ
ของหน่วยงานของรัฐที่ตน
สังกัด หรือปฏิบัติหน้าที่อยู่
ซึ่งโดยสภาพของธุรกิจอาจขัด
หรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม
หรือประโยชน์ทางราชการ
หรือกระทบความมีอิสระของ
เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น

มาตรา 126 (1)

ห้ามเป็น
“คู่สัญญา” หรือ
“ มีส่วนได้เสีย”
ในสัญญา

การเป็นคู่สัญญา

หมายถึง **การเข้ามาทำสัญญาโดยตรง** กับหน่วยงานของรัฐ ที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งนั้น เป็นผู้ปฏิบัติงานในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีอำนาจ กำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

อาทิ รมว.กระทรวงคมนาคมเป็นคู่สัญญากับ รฟม.

การมีส่วนได้เสียในสัญญา

หมายถึง การใช้อำนาจหน้าที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสัญญานั้น หรือการเข้าไปดำเนินการใด ๆ

อาทิ นางสาว ข. ภริยานาย ก. นายกเทศมนตรี ที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรส ได้ทำสัญญากับเทศบาล ถือว่ามีส่วนได้เสียในสัญญาที่นางสาว ข. ทำกับหน่วยงานของรัฐ

กรณีตัวอย่าง

นาย ก. นายกเทศมนตรีตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติให้เทศบาลทำสัญญาจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด A จำนวน 11 โครงการ โดยห้างหุ้นส่วนจำกัด A มีนาย ก. เป็นเจ้าของกิจการที่แท้จริง โดยใช้ชื่อ นาย ข. ญาติของภรรยา เป็นผู้ขอจดทะเบียนจัดตั้งห้างหุ้นส่วนดังกล่าว

มติคณะกรรมการ ป.ป.ช.

การกระทำของ นาย ก. เป็นความผิดเกี่ยวกับการขัดแห่งผลประโยชน์ มาตรา 126 (1) และความผิดอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 152 และมาตรา 157 สำหรับการกระทำของ นาย ข. เป็นความผิดอาญาฐานเป็นผู้สนับสนุนเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิด

มาตรา 126 (2)

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

ห้ามเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ ที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม**ในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี** เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

“การเป็นหุ้นส่วน”
หมายถึง การที่บุคคลได้ลงทุนร่วมกัน ในห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด

เช่น นายกเทศมนตรี ก. ซึ่งเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนจำกัด ก. และห้างหุ้นส่วนจำกัด ก. เข้าเป็นคู่สัญญากับเทศบาล ก.

“การเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท”
หมายถึง การมีหุ้นในบริษัทตามทะเบียนผู้ถือหุ้น และบริษัทที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐมีหุ้นอยู่นั้น

เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ข. ถือหุ้นในบริษัท ข. เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด และบริษัท ข. เข้าเป็นคู่สัญญากับกระทรวง ข.

มาตรา 126 (3)

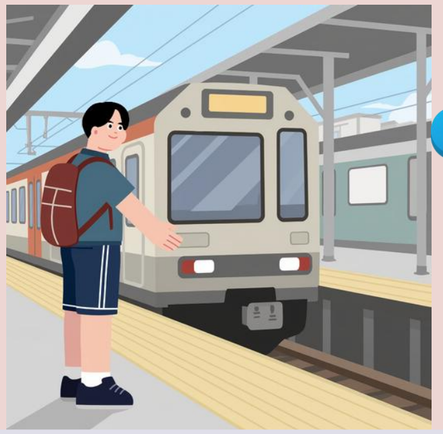
ห้าม

- รับ หรือ คงถือไว้ ซึ่งสัมปทานจากรัฐฯ หรือ
- เข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือ
- เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว

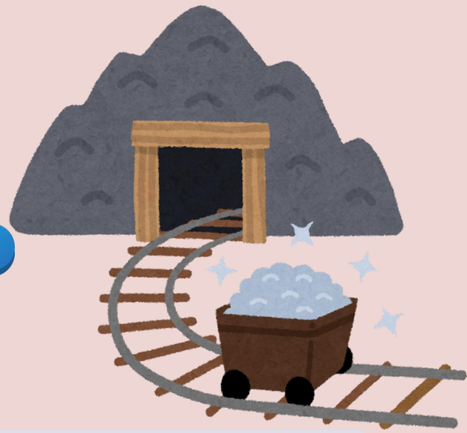
ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจ ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม **ในการ กำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ** หรือ ดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้น ไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

สัญญาสัมปทาน

- สัญญาที่รัฐอนุญาตให้เอกชนจัดทำบริการสาธารณะ เช่น สัญญาสัมปทานรถไฟฟ้า สัญญาสัมปทานในกิจการโทรคมนาคม
- สัญญาที่รัฐให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ
- สัญญาที่รัฐให้เอกชนแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การทำเหมืองแร่ การทำโรงโม่หิน รังนกอีแอ่น

เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมถือหุ้นอยู่ในบริษัท ก (เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด) ต่อมา บริษัท ก เข้าไปรับสัมปทานจากรัฐเกี่ยวกับเส้นทางการเดินรถ ฯลฯ

มาตรา 126 (2) (3)

ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดจำนวนหุ้นในบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์การอิสระ และเจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนดถือหุ้นได้ ตามมาตรา 126 (2) พ.ศ.2563

จำนวนหุ้นในบริษัท จำกัด / บริษัทมหาชน จำกัด ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ไม่เกิน ร้อยละ 5

ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัท

กรณีตาม (2)(3) ต้องดำเนินการไม่ให้มีลักษณะดังกล่าว
ภายใน 30 วันนับแต่วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง
(ม.126 วรรค 4)

มาตรา 126 (4)

ห้ามเข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะที่เป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชน ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่ หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้น อาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ของทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น

ตัวแทน

ที่ปรึกษา

กรรมการ

5 สถานะ
ห้ามเข้าไปมีส่วนได้เสีย

พนักงาน

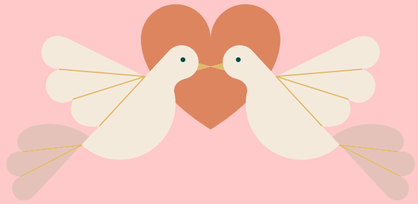
ลูกจ้าง

- ธุรกิจของเอกชน **ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจ**
- **ในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ** ของหน่วยงานของรัฐที่สังกัด/ปฏิบัติหน้าที่
- โดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชน อาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม/ราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาให้กับบริษัทยา

มาตรา 126

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับ “คู่สมรส” ของเจ้าพนักงานของรัฐด้วย โดยให้ถือว่ากิจการของคู่สมรสเป็นการดำเนินการของเจ้าพนักงานของรัฐ

ยกเว้น คู่สมรสดำเนินการอยู่ก่อนที่เจ้าพนักงานของรัฐจะเข้าดำรงตำแหน่ง

ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์ของผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส อันถือว่าเป็นคู่สมรส พ.ศ. 2561 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2568

คู่สมรส หมายความรวมถึง ผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันคู่สมรสโดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วย

หลักเกณฑ์การอยู่กินฉันคู่สมรส

- ทำพิธีมงคลสมรสหรือพิธีอื่นใดทำนองเดียวกัน โดยมีบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลภายนอก รับทราบ
- เจ้าพนักงานของรัฐแสดงให้ปรากฏว่ามีสถานะเป็นคู่สมรสกัน หรือมีพฤติการณ์เป็นที่รับรู้ของสังคม
- จดทะเบียนหย่า แต่ยังแสดงให้ปรากฏหรือมีพฤติการณ์ซึ่งเป็นที่รับรู้ของสังคม ว่ามีสถานะเป็นคู่สมรสกัน

หากฝ่าฝืนมาตรา 126

จำคุก

ไม่เกิน 3 ปี

ปรับ

ไม่เกิน 60,000 บาท

หรือทั้งจำทั้งปรับ

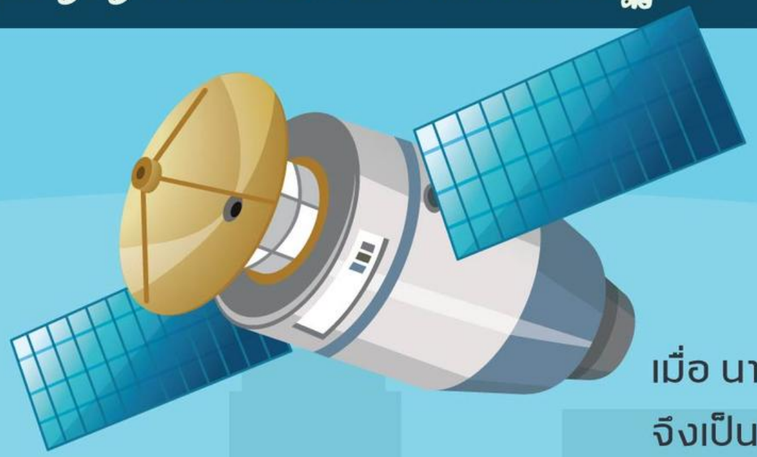
หากเจ้าพนักงานของรัฐรู้เห็นยินยอมเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของคู่สมรส เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นมีความผิดด้วย

กรณีตัวอย่าง
คำพิพากษาศาลตามมาตรา 126

:: การถือหุ้นในบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ ::

▶ แม้ว่าก่อนจะเข้ารับตำแหน่ง นาย ท. ได้โอนหุ้นให้แก่ลูกและญาติไปแล้วก็ตาม แต่ นาย ท. ไม่ได้มีการทวงถามให้ชำระค่าหุ้น อีกทั้งจำนวนเงินที่โอนชำระคืนไม่ตรงกับที่ระบุไว้ในตั๋วสัญญาใช้เงิน จึงน่าเชื่อว่าการโอนซื้อขายหุ้นดังกล่าวไม่มีการโอนซื้อขาย และไม่มีการชำระราคากันจริง

▶ **บริษัท C. เป็นคู่สัญญากับกระทรวงคมนาคม**

บริษัท C. ได้รับสัมปทานโครงการดาวเทียมจากกระทรวงคมนาคม ตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ

เมื่อ นาย ท. เป็นนายกรัฐมนตรี จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจกำกับ ดูแล สั่งการ เกี่ยวกับการบริหารราชการของกระทรวงคมนาคมผ่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

1 ก่อนเข้ารับตำแหน่ง

นาย ท. เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ในบริษัท C. จำนวน 1,419,490,150 หุ้น

2

3 ก่อนเข้ารับตำแหน่ง

นาย ท. ได้โอนหุ้นให้แก่ลูกและญาติ โดยได้ชำระค่าซื้อหุ้นด้วยตั๋วสัญญาใช้เงิน มีกำหนดใช้เงินเมื่อทวงถาม และไม่มีดอกเบี้ย

4

นาย ท.

5 ขณะเป็นนายกรัฐมนตรี

นาย ท. มีพฤติการณ์ที่แสดงว่า นาย ท. ยังเป็นเจ้าของหุ้นที่แท้จริง โดยให้ลูกและญาติเป็นผู้ถือหุ้นแทน

การที่ นาย ท. เป็นนายกรัฐมนตรี แต่ยังคงเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท C. ที่เป็นคู่สัญญากับกระทรวงคมนาคม ดังนั้น การกระทำของ นาย ท. จึงเป็นการฝ่าฝืน มาตรา 100 ฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่ตนมีอำนาจกำกับ ดูแล ฯ อันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

ลงโทษ จำคุก 2 ปี

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

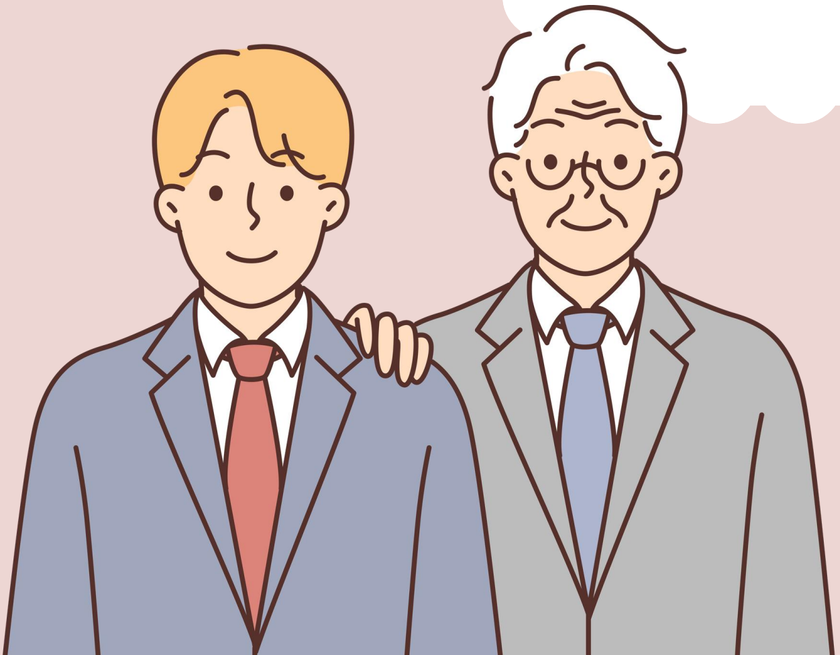
การขัดกัน
ระหว่างประโยชน์ส่วนตน กับประโยชน์ส่วนรวม

VIDEO 127

มาตรา 127

ห้ามมิให้กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด **ดำเนินการใดตามมาตรา**
126 (4) ภายในสองปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา 126 (4) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะที่เป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ของทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น

ข้อควรรู้ หลังเกษียณ

มาตรา 127*

ฝ่าฝืนมีโทษทางอาญา

มาตรา 127

กรรมการ ป.ป.ช.

ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง**

ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง**

ห้าม เจ้าพนักงานของรัฐ **ตำแหน่ง** ดังต่อไปนี้

เข้าไป

มีส่วนได้เสีย ในฐานะ

- กรรมการ
- ที่ปรึกษา
- ตัวแทน
- พนักงาน
- ลูกจ้าง

ภายใน **2** ปี

เปลี่ยนตำแหน่ง / ลาออก / เกษียณ

ห้ามเข้าไปมีส่วนได้เสียในธุรกิจของเอกชน ภายใน 2 ปี นับแต่วันที่**พ้นจากตำแหน่ง**

ซึ่งธุรกิจนั้นอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่ตนเคยสังกัดหรือปฏิบัติหน้าที่อยู่

ข้อควรรู้ หลังเกษียณ

มาตรา 127*

ฝ่าฝืนมีโทษทางอาญา

กรรมการ ป.ป.ช.

ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง**

ผู้ดำรงตำแหน่งใน องค์กรอิสระ

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง**

ห้าม เจ้าพนักงานของรัฐ **ดำรงตำแหน่ง** ดังต่อไปนี้

เข้าไป

มีส่วนได้เสีย ในฐานะ

- กรรมการ
- ที่ปรึกษา
- ตัวแทน
- พนักงาน
- ลูกจ้าง

ภายใน 2 ปี

เปลี่ยนตำแหน่ง / ลาออก / เกษียณ

ห้ามเข้าไปมีส่วนได้เสียในธุรกิจของเอกชน ภายใน 2 ปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

ซึ่งธุรกิจนั้นอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่ตนเคยสังกัดหรือปฏิบัติหน้าที่อยู่

ใครบ้างที่ห้าม ดำเนินการ ตามมาตรา 127

เจ้าพนักงานของรัฐที่อยู่ภายใต้บังคับตามมาตรา 127 โดยทันที

ผู้ดำรงตำแหน่งทาง

การเมือง

รวมถึงผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ

- นายกรัฐมนตรี
- รัฐมนตรี
- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- สมาชิกวุฒิสภา

เจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

เจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

หากฝ่าฝืนมาตรา 127

จำคุก

ไม่เกิน 6 เดือน

ปรับ

ไม่เกิน 10,000 บาท

หรือทั้งจำทั้งปรับ

กรณีตัวอย่าง
คำพิพากษาศาลตามมาตรา 127

กรณีตัวอย่าง

นาย ก. อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม หลังเกษียณได้ 1 ปี ได้ไปเป็นที่ปรึกษาในบริษัทเอกชนเกี่ยวกับการเดินรถไฟฟ้า ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

นางขาว คู่สมรสของนายดำ ได้เข้าไปเป็นที่ปรึกษาของบริษัทยา ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ภายหลังจากที่นายดำ ได้พ้นจากการเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ยังไม่ถึง 1 เดือน

แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันมิให้ฝ่าฝืน มาตรา 126 และมาตรา 127

ก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง

- ตรวจสอบตำแหน่งที่ตน จะเข้าดำรงตำแหน่งว่าห้ามดำเนินกิจการใดบ้าง
- ตรวจสอบการดำเนินกิจการของตนเอง
- หากพบว่ามีการดำเนินกิจการต้องห้าม ต้องดำเนินการไม่ให้มีลักษณะดังกล่าว

ระหว่างดำรงตำแหน่ง

- ไม่ดำเนินกิจการที่เป็น การขัดกันระหว่างผลประโยชน์
- ทำความเข้าใจกับคู่สมรสหรือ ผู้ที่อยู่กินกันฉันคู่สมรส ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย

หลังพ้นจากตำแหน่ง

- ห้ามดำเนินกิจการตามมาตรา 126(4) ไปอีกเป็นเวลา 2 ปี

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

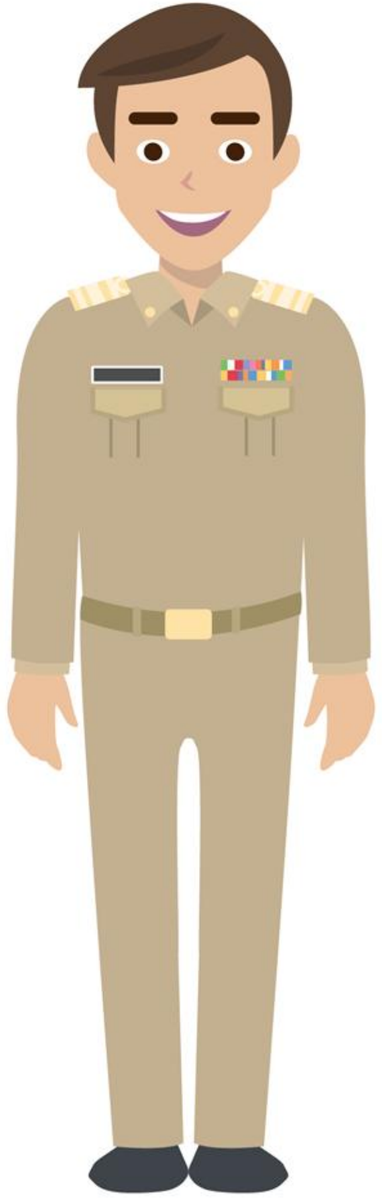
การขัดกัน
ระหว่างประโยชน์ส่วนตน กับประโยชน์ส่วนรวม

VIDEO 128

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

มาตรา 128

ห้าม

ไม่ให้เจ้าพนักงานของรัฐ
รับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใด
อันอาจคำนวณเป็นเงินได้

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2563)

มาตรา 128

เป็นบทบัญญัติ **ห้ามไม่ให้เจ้าพนักงานของรัฐรับทรัพย์สิน**หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เพื่อไม่ให้การรับทรัพย์สินดังกล่าวจากบุคคลในโอกาสต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ **ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของการขัดกันระหว่างประโยชน์**ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

ห้ามเจ้าพนักงานของรัฐทุกตำแหน่ง และผู้ที่พ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึง 2 ปี **ห้ามรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้**

ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ หมายถึง สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

ข้อยกเว้น

เจ้าพนักงานของรัฐสามารถรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดได้ในกรณี ดังนี้

1

เป็นการรับที่มีกฎหมายอนุญาตให้รับได้ เช่น เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เบี้ยเลี้ยงไปราชการ เงินปันผลสหกรณ์

2

เป็นการรับจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติ โดยจะต้องเป็นการให้ตามประเพณี หรือตามธรรมจรรยาตามฐานะของผู้ให้

“ญาติ” หมายความว่า พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน ลุง ป้า น้า อา คู่สมรส ผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม

3

เป็นการรับโดยธรรมจรรยา คือ การรับจากบุคคลที่ให้กันในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ รวมถึงการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคม ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

3.1 เป็นการรับจากการให้แก่บุคคลทั่วไป โดยไม่เจาะจงผู้รับ เช่น การจับฉลาก

3.2 เป็นการรับจากผู้ซึ่งมิใช่ญาติที่มีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกิน 3,000 บาท หากมีการรับทรัพย์สินเกิน 3,000 บาท โดยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรับไว้เพื่อเป็นการรักษาไมตรี มิตรภาพหรือความสัมพันธ์อันดี จะต้องดำเนินการดังนี้

ของขวัญวันเกษียณ
สามารถรับได้ หาก ...

มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ ให้รับได้
เช่น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. 2547

การรับในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ
(รับจากบุคคลที่ไม่ใช่ญาติ)

แสดงความขอบคุณ

แสดงความยินดี

และยัง ห้าม
ผู้ซึ่งพ้นจากการเป็น
เจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึง 2 ปี ด้วย

มาตรา 128*
ฝ่าฝืนมีโทษทางอาญา

ห้าม เจ้าพนักงานของรัฐ
รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
อันอาจคำนวณเป็นเงินได้

เทศกาล / วันสำคัญ

รับได้ ไม่เกิน
3,000
บาท

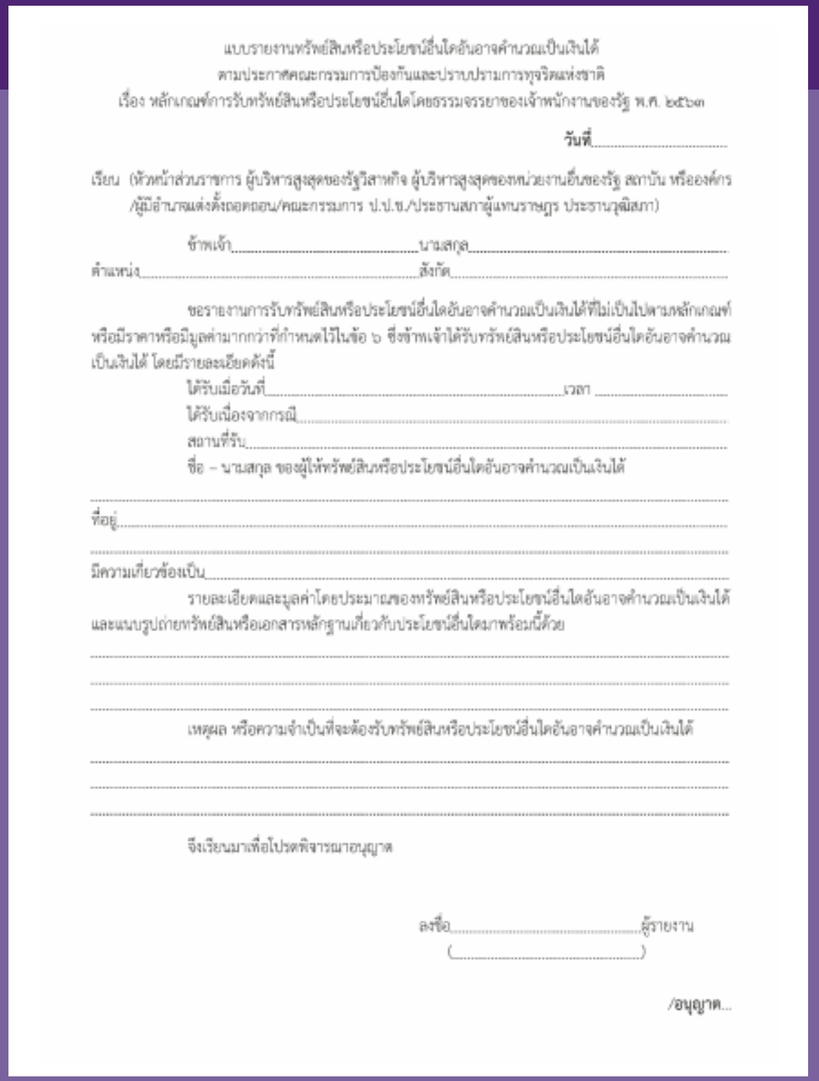

ต้องแจ้งรายละเอียด ตามแบบฟอร์มที่กำหนด **ภายใน 30 วัน** นับแต่วันที่ได้รับทรัพย์สินต่อผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนแล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณา **หากมีคำวินิจฉัยว่าให้ส่งคืนทรัพย์สิน ต้องส่งคืนโดยทันที**หรือหากไม่สามารถคืนได้ ให้ส่งมอบเป็นสิทธิของหน่วยงานโดยเร็ว

หากรับทรัพย์สิน เกินกว่า 3,000 บาท ต้องดำเนินการอย่างไร

แบบรายงานทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้างานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓

วันที่.....

เรียน (หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบัน หรือองค์กร /ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน/คณะกรรมการ ป.ป.ช./ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา)

ข้าพเจ้า.....นามสกุล.....
ตำแหน่ง.....สังกัด.....

ขอรายงานการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือมีราคาหรือมีมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ ซึ่งข้าพเจ้าได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ได้รับเมื่อวันที่.....เวลา.....
ได้รับเนื่องจากกรณี.....
สถานที่รับ.....
ชื่อ – นามสกุล ของผู้ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้

.....
ที่อยู่.....
.....
มีความเกี่ยวข้องเป็น.....

รายละเอียดและมูลค่าโดยประมาณของทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ และแนบรูปถ่ายทรัพย์สินหรือเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับประโยชน์อื่นใดมาพร้อมนี้ด้วย

.....
.....
.....

เหตุผล หรือความจำเป็นที่จะต้องรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้

.....
.....
.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(.....)

/อนุญาต...

ตัวอย่างการรายงาน

แบบรายงานทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓

วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๔

เรียน **อธิบดีกรม...**

ข้าพเจ้า **นายสุจริต** นามสกุล **แสนดี**
ตำแหน่ง **นักวิชาการพัสดุชำนาญการ** สังกัด**กรม...**

ขอรายงานการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือมีราคาหรือมีมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ ซึ่งข้าพเจ้าได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ได้รับเมื่อวันที่ **๕ มกราคม ๒๕๖๔** เวลา **๒๐.๐๐ น.**
ได้รับเนื่องจากกรณี **เทศกาลปีใหม่**
สถานที่รับ **บ้านพัก**
ชื่อ – นามสกุล ของผู้ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
นายค้าขาย ร่ำรวย
ที่อยู่ **ตำบลบางเขน อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี**

มีความเกี่ยวข้องเป็น **เพื่อนสนิท**
รายละเอียดและมูลค่าโดยประมาณของทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้และแนบรูปถ่ายทรัพย์สินหรือเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับประโยชน์อื่นใดมาพร้อมนี้ด้วย
กระเช้าของขวัญ มูลค่าโดยประมาณ ๓,๕๐๐ บาท

เหตุผล หรือความจำเป็นที่จะต้องรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
เพื่อรักษาไมตรีมิตรภาพ เนื่องจากเป็นบุคคลที่สนิทสนมกันมาช้านาน และเคยช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(นายสุจริต แสนดี)

☐ **อนุญาต** เนื่องจากมีเหตุผล และความจำเป็นที่จะต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล โดยสมควรรับไว้เป็นทรัพย์สินหรือสิทธิส่วนบุคคล

☐ **ไม่อนุญาต** โดยให้ส่งคืนแก่ผู้ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้โดยทันที ในกรณีที่ไม่สามารถคืนให้ได้ ให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวให้เป็นสิทธิของหน่วยงานที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยเร็ว

ลงชื่อ.....
ตำแหน่ง **อธิบดีกรม....**
วันที่ **๗ มกราคม ๒๕๖๔**

* เจ้าพนักงานของรัฐตำแหน่งต่าง ๆ จะต้องรายงานการรับทรัพย์สินต่อใคร ?

ผู้มีหน้าที่รายงานการรับทรัพย์สิน		ผู้มีอำนาจพิจารณา
๑. เจ้าพนักงานของรัฐ	แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงตามแบบฟอร์มที่กำหนด ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับทรัพย์สินต่อ…	๑. หัวหน้าส่วนราชการ / ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
๒. หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือเทียบเท่า / กรรมการหรือผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ		๒. ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน
๓. ผู้บริหาร / รองผู้บริหาร / ผู้ช่วยผู้บริหาร / สมาชิกสภาท้องถิ่น		๓. ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน
๔. ประธานและกรรมการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ/ผู้ดำรงตำแหน่งที่ไม่มีผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจถอดถอน		๔. คณะกรรมการ ป.ป.ช.
๕. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร / สมาชิกวุฒิสภา		๕. ประธานสภาผู้แทนราษฎร / ประธานวุฒิสภา

หากฝ่าฝืนมาตรา 128

จำคุก

ไม่เกิน 3 ปี

ปรับ

ไม่เกิน 60,000 บาท

หรือทั้งจำทั้งปรับ

กรณีตัวอย่าง
คำพิพากษาศาลตามมาตรา 128

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด

ข้อกล่าวหา (The Allegation)

ข้อกล่าวหาเรื่องการรับ “งาช้าง” หนึ่งคู่

นาย อ. ถูกกล่าวหาว่ารับงาช้างที่มีมูลค่าเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดระหว่างเดินทางไปตรวจราชการที่จังหวัดบุรีรัมย์

ซึ่งมีมูลค่าเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด

ข้อเท็จจริงและการดำเนินการ (Facts & Actions)

ส่งตรวจสอบมูลค่าและดำเนินการตามกฎหมาย

เนื่อได้รับงาช้างมา นาย อ. ได้ส่งมอบต่อให้สำนักงานเลขาธิการฯ ทันที เพื่อตรวจสอบมูลค่าและดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย

ส่งคืนทรัพย์สินให้แก่ผู้มอบ

ในเวลาต่อมา นาย อ. ได้ตัดสินใจส่งคืนงาช้างหนึ่งคู่นั้นให้แก่ผู้ให้ เนื่องจากพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เป็นการสมควรที่จะรับไว้

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด

การรายงานต่อ ป.ป.ช. (Official Reporting)

การรายงานต่อ ป.ป.ช.
เมื่อวันที่ 22 ก.ค. 52

มีการแจ้งรายละเอียดการได้รับมอบทรัพย์สิน
ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. อย่างเป็นทางการ
ในวันที่ 22 กรกฎาคม 2552

สาเหตุความล่าช้าเนื่องจาก “วันหยุดราชการ”

การที่ไม่ได้รายงานในทันทีนั้นมีเหตุผลมา
จากการติดช่วงวันหยุดราชการต่อเนื่อง

ไม่มีเจตนาครอบครอง เป็นส่วนตัว

ข้อมูลระบุชัดเจนว่า นาย อ. ไม่มีความ
ประสงค์ที่จะรับสินบนไว้เป็นสิทธิหรือ
ทรัพย์สินของตนเองแต่อย่างใด

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด

:: การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ::

พฤติการณ์

นาย ส. เกษียณอายุราชการ ได้เข้าร่วมงานแสดงมุทิตาจิตแด่ผู้ลาออกจากราชการและผู้เกษียณอายุราชการ ได้รับเข็มกลัดทองคำมีมูลค่าประมาณ 12,000 บาท จากกองทุนสวัสดิการของหน่วยงานตามข้อกำหนดในการมอบของที่ระลึกให้กับผู้ที่ออกจากราชการ

การรับเข็มกลัดทองคำที่จัดทำโดยกองทุนสวัสดิการภายในสำนักงาน
เป็นการรับที่ชอบด้วยข้อบังคับคณะกรรมการสวัสดิการภายในสำนักงาน
ว่าด้วยการมอบของที่ระลึกให้แก่สมาชิกกรณีออกจากราชการ พ.ศ. 2559 ข้อ 3 (2)
ที่ให้อำนาจแก่กองทุนสวัสดิการสามารถมอบของที่ระลึกให้แก่สมาชิกที่ออกจากราชการ
ซึ่งมีอายุราชการตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป ได้ไม่เกินรายละ 15,000 บาท

การรับเข็มกลัดทองคำดังกล่าว ถือเป็นการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ
ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงไม่จำเป็นต้องแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สิน

:: การเรียก รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด :: (คดีหมายเลขแดงที่ 695/2561)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน ประถมศึกษา เขต 2 ได้รับมอบอำนาจจากเลขาธิการ สพฐ. ให้เป็นหัวหน้าส่วนราชการ มีอำนาจในการจัดซื้อจัดจ้างภายในหน่วยงานแทนเลขาธิการฯ และมีหน้าที่ควบคุมงาน ควบคุมการเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้าง

ผู้อำนวยการฯ —ทำสัญญาจ้าง→ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดน่าน → ทำการปรับปรุงระบบไฟฟ้าภายในอาคาร

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดน่าน —จ้างช่วง→ บริษัท A จำกัด (นาย N) → เป็นผู้ดำเนินการแทน

ผู้อำนวยการฯ —เรียกรับเงิน→ บริษัท A จำกัด (นาย N)

ผู้อำนวยการฯ ได้เรียกรับเงินจากนาย N โดยบอกในทำนองว่าการดำเนินการติดตั้งระบบไฟฟ้าภายในอาคารมีค่าใช้จ่ายดำเนินการดูแลเจ้าหน้าที่หลายฝ่าย

- ได้โทรศัพท์หานาย N ว่ามีความจำเป็นต้องใช้เงิน**เนื่องจากบุตรสาวกำลังจะเปิดเทอม** ขอให้โอนเงินเข้าบัญชีธนาคารของบุตรสาว จำนวน 20,000 บาท
- ได้โทรศัพท์หานาย N อีกครั้งว่าตนเอง**จะเดินทางไปศึกษาดูงานที่ต่างประเทศไม่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง** โดยเรียกรับเงิน จำนวน 40,000 บาท

นาย N เกรงว่างานที่ทำอาจมีปัญหา จึงได้จ่ายเงินให้ตามที่ผู้อำนวยการฯ เรียกร้อง

ผู้อำนวยการฯ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ **เรียก รับทรัพย์สินสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่** จึงมีความผิดตามกฎหมายอาญา มาตรา 149 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 103 วรรคหนึ่ง , มาตรา 122 วรรคหนึ่ง **ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก 10 ปี**

คดี รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

คดีหมายเลขดำ อท.210/2561
คดีหมายเลขแดงที่ อท.305/2561

นาย A.

ตำแหน่ง นายอำเภอ บ.
มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแล อบต. ป.

คณะนี้มีกำกับดูแล

โครงการ
ฝึกอบรมและศึกษาดูงาน
ในหลายจังหวัด
เมื่อเดือนสิงหาคม 2556
ของ อบต. ป.

นาย A. ได้ร่วมเดินทางไปในโครงการดังกล่าวด้วยและได้.....

รับ
- ค่าโดยสาร เครื่องบิน เดินทางไป กรุงเทพ - หาดใหญ่
- ค่าที่พัก
- ค่าเรือโดยสาร
- ค่าอาหาร
- และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการเดินทาง

เป็นเงิน **11,000 บาท**
โดยเบิกจ่ายจากงบประมาณของ อบต. ป.

นาย A. รู้อยู่แล้วว่าโครงการดังกล่าวที่ขออนุมัติเดินทาง
" มิใช่เป็นการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน "
เพราะความจำเป็นในการเดินทางไปของคณะผู้บริหาร และข้าราชการ อบต. ป. เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ อบต. ป.

ไม่กำกับดูแลและเบิกค่าใช้จ่ายจาก โครงการอันเป็นเท็จ

คำพิพากษา...

นาย A. รู้อยู่แล้วว่าโครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเป็นการดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ทั้งได้ร่วมเดินทางไปในโครงการดังกล่าว โดยรับเอาค่าโดยสารเครื่องบิน ค่าที่พัก ค่าเรือโดยสาร ค่าอาหาร และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ โดยเบิกจ่ายจาก อบต. ป. อันเป็นการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลนอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันควรได้ตามกฎหมาย

การกระทำของ นาย A. จึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 (เดิม) พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 103 วรรคหนึ่ง

รวมจำคุก 1 ปี และปรับ 15,000 บาท
โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ 1 ปี

สำนักงาน ป.ป.ช.

สินบน คืออะไร?

สินบน คือ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคล
เพื่อจูงใจให้ผู้นั้นกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง
ไม่ว่าการนั้นชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

ที่มา : คู่มือ กฎหมาย ป.ป.ช. มาตรา 128

สำนักงาน ป.ป.ช.

รับสินน้ำใจ อาจกลายเป็น "รับสินบน"

"สินน้ำใจ" คือ
เงินหรือทรัพย์ที่ให้เป็นรางวัล

สินน้ำใจ อาจเป็นการให้ที่แอบแฝงโดยหวังประโยชน์
หรือผลตอบแทนจากการที่เจ้าพนักงานของรัฐ
จะต้องกระทำหรือไม่กระทำการใดๆ ในตำแหน่ง
ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ด้วยแล้ว เช่นนี้
การรับ "สินน้ำใจ" อาจกลายเป็นการ "รับสินบน" ไปในที่สุด

ที่มา : คู่มือ กฎหมาย ป.ป.ช. มาตรา 128

มาตรา 129

การฝ่าฝืน

มาตรา 126 มาตรา 127 และมาตรา 128

=

“ เป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ”

ส่งผลต่อคุณสมบัติของบุคคลในการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ
และหากถูกกล่าวหาจะอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการไต่สวน

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

ความสำคัญ

**ของการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน
และประโยชน์ส่วนรวม**

เพื่อ**ลดโอกาส**
ที่จะก่อให้เกิดหรือนำไปสู่
การทุจริต

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

5 STEPS....
รับมือกับสถานการณ์ COI

วิธีการที่ดีที่สุด...

ไม่เข้าไปอยู่ในสถานการณ์ของการขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวมตั้งแต่ต้น

กรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

เจ้าพนักงานของรัฐผู้มีอำนาจหน้าที่

ควรหยุดการปฏิบัติหน้าที่
หรือหยุดการพิจารณา วินิจฉัย
หรือลงมติ ในเรื่องนั้น

ควรปฏิบัติหน้าที่ หรือพิจารณา
โดยยึดหลัก
เหตุผล โปร่งใส
และเปิดเผย

ศึกษากฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับการขัดกัน
แห่งผลประโยชน์

ควรแจ้ง ประกาศ หรือเปิดเผยข้อมูล
ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง/ผู้บังคับบัญชา หรือสาธารณะ

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

แนวทางป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อน ในองค์กร

1 ระบุผลประโยชน์ทับซ้อนแบบใดบ้างที่มักเกิดขึ้นในองค์กร

2 พัฒนานโยบายที่เหมาะสม รวมถึงกลยุทธ์การจัดการและแก้ไขปัญหา

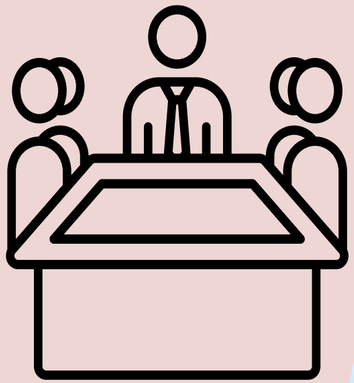

3 ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่และผู้บริหาร/หัวหน้างาน
ระดับต่าง ๆ รวมถึงเผยแพร่นโยบายการจัดการ
ผลประโยชน์ทับซ้อนให้ทั่วถึงในองค์กร

4 ดำเนินการเป็นแบบอย่างโดยระดับบริหาร

5 สื่อสารให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ผู้รับบริการ ผู้สนับสนุนองค์กร
และชุมชนทราบถึงความมุ่งมั่น
ในการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

6 บังคับใช้นโยบายและทบทวนนโยบาย
สม่ำเสมอ

ระบบคิด • ฐานสิบ •

Analog

ระบบคิด • ฐานสอง •

Digital

“ การปรับฐานคิด ”

ANALOG (ฐาน 10)

ยอมรับคำพูดว่า **“ทุจริตบ้าง ไม่เป็นไร ถ้าเราได้ประโยชน์”**

ไม่สามารถแยกประโยชน์ส่วนตน ออกจากประโยชน์ส่วนรวม

ประโยชน์ทับซ้อน/ สินบน/ คอร์รัปชัน

ระบบอุปถัมภ์ ใช้ความสัมพันธ์ ส่วนตัวแบบไม่ถูกต้อง

VS

DIGITAL (ฐาน 2)

ไม่ยอมรับคำพูดว่า **“ทุจริตบ้าง ไม่เป็นไร ถ้าเราได้ประโยชน์”**

แยกประโยชน์ส่วนตนออกจาก ประโยชน์ส่วนรวม

เห็นประโยชน์สาธารณะมาก่อน ประโยชน์ส่วนตน

แนวทางเพิ่มประสิทธิภาพกลไกป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์สำหรับหน่วยงานภาครัฐ

Education

- ให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับเจ้าพนักงานของรัฐ
- ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์และคุณธรรมจริยธรรมให้กับเจ้าพนักงานของรัฐในตำแหน่งที่สุ่มเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาการขัดกันแห่งผลประโยชน์
- สร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดการขัดกันแห่งผลประโยชน์
- มีหน่วยงานควบคุมดูแลและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของเจ้าพนักงานของรัฐ
- สร้างบรรทัดฐาน วัฒนธรรมองค์กรที่ทำให้สมาชิกเห็นปัญหาของผลประโยชน์ทับซ้อน
- พัฒนาองค์ความรู้แนวทางปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อให้พนักงานทราบ /รับมือ/ แจ้งเบาะแสได้

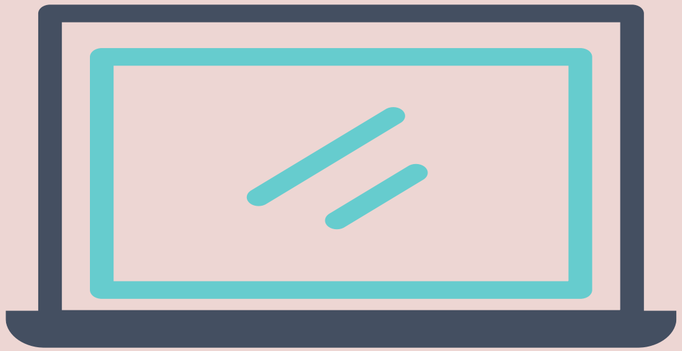
Prevention

- ประกาศนโยบายป้องกันสินบนและการขัดกันแห่งผลประโยชน์
- อาจนำรูปแบบของการขัดกันแห่งผลประโยชน์ทั้ง 10 รูปแบบ ไปวิเคราะห์กำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- การพัฒนาระบบสารสนเทศ/กลไกในรายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของเจ้าพนักงานของรัฐในสังกัด
- การดำเนินการอื่น ๆ เช่น จัดทำระเบียบคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลในการปฏิบัติหน้าที่และเป็นแบบอย่างทีดี ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร สอดส่องดูแล กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของรัฐ

Enforcement

- เพิ่มประสิทธิภาพระบบตรวจสอบภายในของหน่วยงานรัฐ (Internal Audit)
- ให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนทางวินัย/ทุจริต ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด
- จัดทำคู่มือการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตตามกฎหมายสำหรับเจ้าพนักงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการดังกล่าว
- เสริมสร้างศักยภาพด้านกฎหมายให้แก่ผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ

กฎหมายป้องกัน
การฟ้องปิดปากในคดีทุจริต
Anti-SLAPP LAW

การคุ้มครองช่วยเหลือเจ้าพนักงานของรัฐ(มาตรา ๑๓๔)

เจ้าพนักงานของรัฐ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เพราะถูกผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ทำ

๑) ถ้าได้ทำ**หนังสือ**โต้แย้ง หรือ ให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่ง หรือ ให้ผู้บังคับบัญชายืนยันคำสั่ง หรือ

๒) แจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบถึง เบาะแส ข้อมูล ข้อเท็จจริง **ภายใน ๓๐ วัน** นับแต่วันกระทำการนั้น

เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น ไม่ต้องรับโทษ

วิธีการและช่องทางการแจ้งเบาะแส
การร้องเรียนการทุจริต

หากพบเห็นเจ้าพนักงานของรัฐทุจริตต่อหน้าที่หรือร่ำรวยผิดปกติ
สามารถแจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนมายังสำนักงาน ป.ป.ช. ได้หลายวิธี

สำนักงาน ป.ป.ช.

สายด่วน 1205
www.nacc.go.th

สำนักงาน ป.ป.ช.
จะไม่เปิดเผย ข้อมูลรายละเอียดของผู้กล่าวหา

ผู้แจ้งเบาะแส และผู้ซึ่งเป็นพยาน
หรือกระทำการใดอันจะทำให้ทราบรายละเอียด
เกี่ยวกับบุคคลดังกล่าว โดยข้อมูลรายละเอียด
จะถูกเก็บเป็นความลับที่สุด

สำนักงาน ป.ป.ช. สายด่วน 1205
www.nacc.go.th

สำนักป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และกำกับจริยธรรมภาครัฐ

สำนักป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ และกำกับจริยธรรมภาครัฐ สำนักงาน ป.ป.ช.

02 528 4800 ต่อ 2028

www.nacc.go.th